

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 22, 2007

Vol. XCVIII Nr. 163

Vytautas Landsbergis: verta tirti Pociūno žūties aplinkybes

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis su žmona Gražina Žolinė atlaiduose Pivašiūnuose.
Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Europarlamentaras Vytautas Landsbergis teigia, kad premjero sudaryta komisija buvusio saugumo pareigūno Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti yra reikšminga, nepaisant kai kurių teisėsaugininkų kritikos.

Kalbėdamas Lietuvos radijo laidoje V. Landsbergis sakė, kad komisijos tikslas išsiaiškinti ne patį įvykį, bet kontekstą iki jo.

„Iniciatyva, kuri dabar ateina iš Vyriausybės gali būti naudinga. Yra būgštaujančių, kad ji gali būti žalinga. Aš pasakiau premjerui, kad jei bus tiriama visuma, ne pats tos nakties įvykis, o visuma, kodėl V. Pociūnas turėjo išeiti ar buvo išstumtas iš

Vidaus saugumo departamento, kodėl jis ten atsidūrė, būtinai ne Lietuvoje. Tai yra verta tirti, nes yra dvi to paties medalio pusės. O ryšį tarp tų dviejų pusių patvirtina trukdymai. Kas trukdo tirti? Žmonės susiję su pirmąja grandimi“, — teigė vienas komisijos narių europarlamentaras Vytautas Landsbergis.

G. Kirkilas neabejoja tyrimo reikšme

Ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas teigia, kad jo sudaryta darbo grupė buvusio saugumo karininko Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti neketina abejoti prokuratūros paskelbtomis išvadomis.

Premjeras antradienį sakė pripažįstą prokurorų išvadą ir laiką jas galutinėmis. „Tačiau jų nepripažįsta daug įvairių žmonių, kurie visą laiką kvestionuoja šitą klausimą. Dabar kaip tik jie labiausiai piktinasi dėl konstitucingumo“, — sakė premjeras.

Anot G. Kirkilo, darbo grupėje bus analizuojami ir kiti klausimai, o ne vien žūties aplinkybės. „Pavyzdžiui, keliamas klausimas, ar tikrai mūsų diplomatai, tokio lygio kaip žuvęs karininkas V. Pociūnas, tinkamai apsaugoti įvairiose šalyse, galbūt yra kitų neatsakytų klausimų, o prokuratūros tyrimas tėra viena iš dalių“, — teigė premjeras.

G. Kirkilas yra sulaukęs prezidento ir teisės ekspertų kritikos, kad jo sudaryta darbo grupė kelia grėsmę Konstitucijoje ir įstatymuose nustatytam prokurorų veiklos nepriklausomumui.

Iš pareigūnų ir visuomenės veikėjų premjero sudarytos komisijos pirmininkas filosofas, leidinio „Naujas židinys — Aidai“ vyriausias redaktorius Vytautas Ališauskas, tik paskelbus apie tokios komisijos sudarymą, yra pareiškęs, kad svarbiausias naujosios komisijos darbas pasižiūrėti, ar iš tiesų tai buvo nelaimingas atsitikimas.

Į G. Kirkilo sudarytą komisiją įtraukti užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinis direktorius Povilas Malakauskas, generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis. **Nukelta į 6 psl.**

Dar yra kam Lietuvoje iškelti vėliavą...

Lietuvoje — 3,382,041 gyventojas

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Pasigirdus abejonėms, kad Lietuvos valstybė nežino, kiek ji turi piliečių, vidaus reikalų ministras Raimondas Šukys nurodė tokia informacija disponuojančioms VRM pavaldžioms institucijoms surinkti duomenis apie Lietuvos gyventojus. Gyventojų registro tarnybos 2007 m. rugpjūčio 20 d. duomenimis, Lietuvoje yra 3,382,041 gyventojas.

Lietuvos Respublikos piliečių yra 3,114,556; iš jų nurodžiusių gyvenamąją vietą Lietuvoje — 2,990,786.

Vaikų iki 16 m., turinčių LR pilietybę — 315,541.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Rako stovykla pilna poilsiautojų (p. 2)
- Valstybė be širdies (p. 3)
- Šiųmetinis Lietuvos Vyčių seimas (p. 4)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Miesto panorama (p. 6)
- Kai žydėjo kaštonai (10) (p. 9)
- Muzika — mano meilė (p. 10)
- A. Karaliūną išlydinti (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.56 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prezidentą išgąsdino pučo šmėkla

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Praėjus šešiolikai metų po garsiojo pučo Sovietų Sąjungoje, istorijos dvelksmą turėjo galimybę pajusti ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, rašo „Lietuvos rytas“.

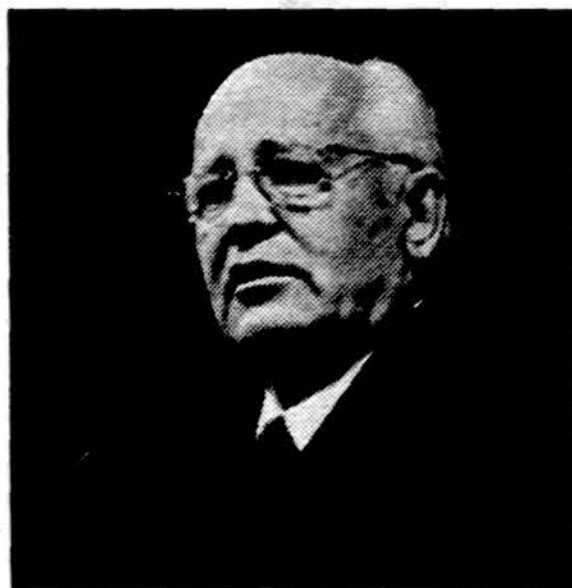
Praėjusią savaitę Krymo pusiasalyje su Ukrainos prezidentu Viktor Juščenko susitikęs mūsų šalies vadovas buvo įkurdintas viloje „Zaria“, esančioje Foroso vietovėje.

1991 metų rugpjūčio pučo metu, sovietinę imperiją siekiant išsaugoti perversmininkams, ši vila buvo laikinai tapusi Sovietų Sąjungos prezidento Michail Gorbachiov laikinu kabinu.

Čia jis buvo uždarytas susirėmimų dėl valdžios Maskvoje dienomis.

Tačiau pasiūlymo praleisti naktį būtent tame kambaryje, kuriame buvo įkalintas M. Gorbachiov, mūsų šalies vadovas mandagiai atsisakė.

Vėliau kai kurie ukrainiečiai spėliojo, kodėl Lietuvos vadovas taip pasielgė: ar tik jo neišgąsdino po tą

Michail Gorbachiov.

kambarį galinti sklandyti pučo šmėkla? Juolab kad tada grįžęs iš Foroso tuometis Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbachiov prarado postą.

Tuo tarpu Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Algirdas Kumža gynė V. Adamkaus pasirinkimą: „Aš taip pat būčiau rinkęs tą kitą kambarį. Jo langai — tiesiai į Juodąją jūrą. Labai gražus vaizdas.“

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-21-07

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S52 P1 051508 GRATIS

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Medžiagą siūsti: Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Rako stovykla pilna stovyklautojų

Kaip gera ir linksma Rake stovyklauti ir klausyti didžiulių ažuolų „muzikos“, o taip pat sesių ir brolių, susėdusių prie degančių laužų dainų. Į šią stovyklą stovyklautojai pradėjo rinktis šeštadienį, o didžioji stovyklautojų dalis atvyko sekmadienio popietę.

Atvykę stovyklautojai pirmiausiai griebėsi statyti „namus“ – palapines, nes niekada nežinai, kokie atslinks orai.

Daugeliui kyla klausimas, kuo skiriasi skautų ir ateitininkų stovyklavimas, nes abeiose organizacijose vyksta gražus bendradarbiavimas tarp atskirų narių?

Skautai, Dievo gamtos mylėtojai, gyvena tik palapinėse, ošiančių medžių pavėsyje, nepaisant gamtos sąlygų. Ateitininkai Dainavos ar Neringos stovyklavietėse turi įsirusę „kambarelį“ su kai kuriais patogumais. Čia stovyklavimas yra kur kas lengvesnis, nereikia daryti jokių įrengimų rūbams ir kitiems reikmenims laikyti.

Gyvenimas palapinėse pareikalauja daugiau patyrimo iš stovyklautojų. Palapinės ir vietos pasirinkimas nulemia miegančiojo patogumą. Gera palapinė, lygus žemės plotas suteikia gerą ir ramų miegojimą, ypač kada užsina lietus. Ne vienam neapsukiam skautui teko peršlapti bemiegant, lietui veržiantis per palapinės plyšius. Yra sakoma, kad „ne laikas šunis lakinti, kada einama medžioti“.

Gyvenimas atviroje gamtoje iš jaunuolių pareikalauja didesnio patyrimo ir „meilės“ uodams, įvairiems vabalams, dulkių pulkams ir net miško gyvūnams. Čia nėra jokių rūbams pasikabinti spintelių, reikia patiems sugalvoti, kur ir kaip juos laikyti, nes vadovai už netvarkingumą nėra gailėstingi, ypač, jei yra paskelbti susitvarkymo konkursai. Skautai, stovyklaujantys Rake, nuolatos susiduria su ošiančių ažuolų išdaigomis, kada vėjui pakilus, jų senos ša-

kos, pavargusios nuo ilgo buvimo aukštumoje, beldžiasi į miegančių skautų palapinių stogus, o iš dangaus krintantys vandens lašai skverbiasi į miegmaišius ieškodami prieglobsčio. Jeigu stovyklautojas yra patyręs ir pasiruošęs, tai jis klausosi lietaus lašų atsimušusios į palapinės stogą, migdančios „simfonijos“.

Gyvenimas Dievo sukurtose gamtoje priverčia stovyklautojus būti visada pasiruošusiems nenumatytiems atvejams.

Stovyklautojai patiria didžiausią malonumą besimaudydami, nors į Rako stovyklavietės ežerą reikia nukeliauti kokį pusmylį. Džiaugsmas veržiasi, kai keliauji „Pere Marquette“ upe baidarėmis. Čia reikia išmokyti baidarę valdyti, kitaip pakliūsi į vandens sūkurius, „miegančius“ upėje medžius ar sekulus, o ką jau kalbėti apie tolimus žygius su prikrauta kuprine, juk reikia patiems ir valgi išsivirti.

Abi organizacijos stengiasi išmokyti savąjį jaunimą mylėti Dievą, Tėvynę, padėti artimui. Arba „viską atnaujinti Kristuje“, tarnaujant Dievui, Tėvynei, padedant artimui. Kristus yra sakęs – „Mylėk savo artimą, kaip pats save.“

Rako stovyklavietė „išsipūtė“ nuo stovyklaujančių skautų ir skautų, bet maloniausia yra daryti „puolimus“, bandant surasti priešininko gairę. Liūdna, kada reikia „išsipirkti“ prarastą savąjį kaklaraištį. Puolimai moko skautus slinkimo, orientacijos, nakties metu einant į mažai pažįstamą vietovę. Tai menas, kurio išmoksta skautai gyvendami palapinių mieste.

Jūrų skautija stovykloje yra gausiausia, jie didžiąją laiko dalį praleidžia prie ežero, besiruošdami būti Amerikos, o gal Lietuvos laivų kapitoniais. Sesės ir broliai skautai taip pat naudojami ežero malonumais ir jie išmoksta jūreiviškų gudrybių. Juos moko patyrę laivų kapitoniai, kurie

pažįsta visas jūreivių gudrybes.

Šiais metais pasaulio skautija švenčia 100 metų nuo pirmosios skautų stovyklos Anglijoje, Brownsee saloje, todėl ir mūsų stovykla buvo pavadinta „Pažadų keliais“. Skautijos įkūrėjas Robert Baden Powell, sukvietęs 20 berniukų į stovyklavietę, davė pirmuosius skautybės įstatus ir įpareigojo juos vykdyti.

Rugpjūčio mėn. 1 dieną 8 valandą ryte viso pasaulio skautai, susirinkę savo valstybėse, savo kraštuose, pakartojo skautijos pasižadėjimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir padėti Artimui, vykdyti skautų įstatus ir dirbti skautijos gerovei.

Tą patį pasižadėjimą ištare ir skautai, stovyklaujantys Rako stovyklavietėje.

Skautija yra įsisteigusi visuose žemynuose, išskyrus komunistines valstybes. Ji gyvuoja jau 100 metų.

Stovykla „Pažadų keliais“ yra laiminga turėdama dvasios vadą, kunigą skautininką, buvusį „Bažnyčios Kronikos“ leidėją Antaną Gražulį, SJ.

Stovykloje gyvenimas verda. Skautai ruošiasi patyrimo laipsniams, iškylauja, šoka, dainuoja, o vakare gėrasi laužais, kur gali parodyti savo vaidybos sugebėjimus.

Paskatinimui pasirodymus gerinti buvo įsteigtas „Robert Baden Powell“ vaidybos „Oskaras“, kurį šioje stovykloje laimėjo „Jaunų šeimų“ meno vadovė Elytė Reklaitytė, prajuokinus ne vieną stovyklautoją.

Stovykla pasibaigė. Pasisėmė daug stovyklavimo žinių, Dievui laiminant laimingai sugrįžome pas tėvelius ruošti Devintajai Tautinei stovyklai, kuri įvyks 2008 metais rugpjūčio 9 iki 19 dienomis.

Senas stovyklautojas
Antanas Paužolis

Dr. Roberto Vito nuotraukose akimirkos iš Rako stovyklos.

Daugiau informacijos apie lietuvių skautų veiklą rasite internete adresu: www.skautai.net

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakitavimų už prenumeratą nesiekiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00

• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorius –

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

VALSTYBĖ BE ŠIRDIES

SAULIUS SPURGA

Be teisės, taisyklių ir įstatymų pražūtume, tačiau kiekvienas reiškiny, jei jis suabsoliutintas, pasiekęs savo kraštutinę formą, tampa savo paties priešingybe. Praėjusio amžiaus pradžioje F. Kafka gyveno Austrijoje Vengrijoje, teisę aukštinančioje Rechtsstaat, o jo kūriniai pilni bausios atmosferos, gniuždančių biurokratiinių barjerų, nepersonifikuotos, bet dėl to tik dar baugesnės grėsmės.

Akloji Temidè

Teise gali lygiai taip pat laužyti ir kaulus, ir likimus, kaip ir įstatymų stoka. Ką reiškia šiandien Lietuvoje dažnai girdimi valdininkų ir net politikų žodžiai, skirti gyventojams, kurių interesams jie privalo atstovauti: „Jei nesutinkate – galite kreiptis į teisumą“? Vietoj tikrųjų demokratijos principų, vietoj tikro tarnautojų tarnavimo juos savo mokesčiais išlaikantiems piliečiams, vietoj politikų atidumo kiekvienam savo rinkėjų rūpesčiui, vietoj meno derinti interesus, tartis ir susitarti – brukamas bejausmis anonimiškas paraграфas, kuris gali pateisinti bet ką tariamai tikrųjų teisės principu vardan.

Čia kalbama ne tik apie tai, kad klaidi ir klampį teismų sistema yra prabangos dalykas, toli gražu ne kiekvienam prieinamas instrumentas kovoti dėl savų interesų. Ir net ne apie tai, kad ši paskutinė galutinės ir neapskundžiamos tiesos instancija lyg tyčia turi katastrofiškai menką visuomenės pasitikėjimą. Dar svarbiau yra tai, kad toks teisinių principų suabsoliutinimas palieka už borto didžią gražaus gyvenimo dalį. Atseit, jei kalbi neteisinais argumentais, tavo kalba nieko nereiškia. Valdininko ar politiko nemoraliam elgesiui pasmerkti nūnai Lietuvoje jau nepakanka net etikos komisijos sprendimų — viskas tvarkoj, jei nėra įsiteisėjusio teismo sprendimo.

Turime įvairių sričių kvalifikuotų specialistų, tačiau nesant vertybinio pagrindo, nesugebant, nenorint ar bijant tarnauti tikriesiems valstybės interesams jų veikla neretai kelia abejonių ar yra net žalinga. Žvalgantis į Europą ar kitas Vakarų šalis pasisemiami profesinės patirties ir žinių, tačiau neišmokstama svarbiausios pamokos – atsakomybės savo šaliai. Savų tradicijų ir tapatybės puoselėjimas neįrašytas jokiuose dokumentuose, tačiau yra tas pagrindas, ant kurio kuriama kiekviena valstybė.

Rusijos raštas lėmė sprendimą

Gyvenimas pernelyg margas, kad būtų tiksliai sureglamentuotas ir sudėstytas į stalčius. Kaip pavyzdį galima pateikti JAV ir kitų Vakarų valstybių požiūrį į imigraciją. Prie sienos nelegalūs imigrantai lyg ir gaudomi, tačiau patekę į šalį nedeportuojami, milijonai jų gyvena ir dirba. Jų statusas tarp legalaus ir nelegalaus – neapibrėžtas. Viena vertus, tai grubus įstatymų pažeidimas, kita vertus, visi supranta, kad tai naudinga šalies ekonomikai, todėl bendru sutarimu problema iš esmės nutylima.

Žvalgantis į Europą ar kitas Vakarų šalis pasisemiama profesinės patirties ir žinių, tačiau neišmokstama svarbiausios pamokos – atsakomybės savo šaliai. Savų tradicijų ir tapatybės puoselėjimas neįrašytas jokiuose dokumentuose, tačiau yra tas pagrindas, ant kurio kuriama kiekviena valstybė.

Tą patį galima pasakyti apie dvigubos, trigubos ir t.t. pilietybės problemą. Tiek yra skirtingų situacijų ir likimų – o judriame šių dienų pasaulyje prieštaravimų kupina įvairovė darosi dar didesnė – kad pilietybės klausimą aiškiai ir vienprasmškai reglamentuoti vargu ar įmanoma. Daugelyje šalių, nuo JAV iki Lenkijos, jis, galima sakyti, paliktas savigai: teisiniai reglamentai ir praktika gerokai skiriasi. Dviguba pilietybė iš esmės draudžiama, tačiau ją įgijus iš to problemos nedaroma. Tiesiog vadovaujamas sveiku protu. Žinoma, tokios praktikos sąlyga yra reikiamas sveiko proto kiekis visoje visuomenėje, pradedant politikais baigiant pasus tikrinančiais pareigūnais. Gal tai net ne sveikas protas, o tiesiog savos valstybės interesų ir jos funkcionavimo pasaulyje suvokimas, pastikėjimas gilumine savos valstybės tiesa, o ne akla paragrafo baimė. Jei pareigūnai jaučia sadistinį pasitenkinimą atiminėdami savo valstybės piliečių, savo tautiečių, pasus ir nesupranta, kad taip griaua valstybę – vaistų nuo to nėra. Jei Konstitucinio Teismo pirmininkas džiaugiasi, kad KT užlopė įstatymo spragas, kurios teoriškai galėjo padaryti žalą valstybei (bet nedarė), ir nemato, kokia reali žala padaryta tūkstantčiams tautiečių ir visai šaliai – tokiu atveju irgi nėra net ką diskutuoti. Jau vien pradėdami dar kartą aiškintis pilietybės, dėl kurios po daugelio Pilietybės įstatymo pataisų jau lyg ir nebuvo didesnių problemų, klausimus parodėme savo silpnumą, jau vien tuo pralaimėjome, nes paleidus tokį džiną iš butelio jo atgal nesugrąžinsime: nuostoliai bus nepaprastai dideli.

Prisiminkime neseną istoriją: su koku įkarščiu Migracijos departamentas pilietybę mėgino atimti Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos vadui pulkininkui leitenantui Giedriui Vasiliauskui. Grįžtant iš Lietuvos karių misijos Afganistane prie sienos jam buvo atimtas pasas. G. Vasiliauskui Rusijos pilietybė buvo suteikta pagal Rusijos įstatymus automatiškai, jam nežinant, prieš 15 metų gyvenant Rusijoje. Prireikė tik Rusijos ambasados rašto, ir mūsų pareigūnai ėmėsi darbo, kurio kitaip nei pilietine egzekucija nepavadinsi – ne iki galo aiškų teisinį kazusą traktuodami savo piliečio nenaudai ir netgi teisėtomis pripažindami buvusios sovietų okupacijos pasekmes. Toks departamento veikimas panašus į garsiosios teisinguma vykdžiu-

PETRAS KATINAS

Kortos atskleistos

Rusijos prezidentas Vladimir Putin ėmė kone kasdien skelbti karingus pareiškimus apie Rusijos karinės galios stiprinimą ir siekį raketiniu-branduoliniu vėždu šokdinti visą pasaulį. Paskutinis Putin įsakymas vėl pakelti į orą strateginius bombonešius patru-liuoti vandenynuose ir jūrose, net ir virš Šiaurės ašigalio, siekiant ap-saugoti „strateginius Rusijos interesus“, tai patvirtina. Tai neabejotinas Kremliaus sugrįžimas į judžiausius Šaltojo karo laikus.

Po šio Kremliaus vadovo įsakymo ir pareiškimo, kad rusų strateginių bombonešių pilotai tiesiog išsilgo aktyvios veiklos, nelieta abejonių, jog Rusijos meška jau išgalando savo kiek atsipusius nagus bei iltis ir rengiasi šuoliui, kuris gali sukelti neprognozuojamų pasekmių. Tuo labiau, kad Rusijos generolai jau džiūgauja, kad rusų strateginiai bombonešiai skraidys ne tik šalia Ramiajame vandenyne esančios amerikiečių bazės Guam, bet ir Viduržemio jūros regione tam, kad galėtų kontroliuoti Artimuosius Rytus, kur konfliktų niekada netrūksta.

Tokiū būdu gegužės mėnesį Putin paskelbimas, kad prasidėjo vos ne visuotinis Rusijos armijos perginklavimas, buvo ne vien tik įprastos pagyros. Rusijos armijos generalinio štabo generolai džiūgauja, kad pirmą kartą po Sovietų Sąjungos žlugimo Rusijos armija gauna vis daugiau naujos ir šiuolaikinės ginkluotės. Konkrečiai, Pامaskvėje į nuolatinį karinį budėjimą stojo pirmasis zenitinis-raketinis penktosios kartos raketinės sistemos S-400 „Triumfas“ raketų pulkas. Kaip skelbia Rusijos karinių oro pajėgų vadovybė, tai yra unikali raketinė sistema, kuri visiškai apsaugos bei apgins ne tik Maskvą, bet ir visą Rusiją. Karinių oro pajėgų generolas majoras Pavel Androsov sakė, kad „triumfai“ apsaugos Rusiją ne tik nuo pavoju iš dangaus, bet ir iš kosmoso.

Kariniai apžvalgininkai atkreipia dėmesį į dar vieną dalyką – stiprėjantį Rusijos ir komunistinės Kinijos karinį bendradarbiavimą. Akių uždarėliai stengiamasi atkurti Stalin laikų Maskvos-Pekino sąsijas. Tuo labiau, kad Putin vis labiau primena Stalin, o Kinijos komunistų vadovai neatsisako žengti savo „tėvo ir mokytojo“, Mao Zedong keliu. Jeigu komunistinės Kinijos ekonomikoje ir išsigalėjo rinkos ekonomikos elementai, tai vidaus politikoje vis stiprėja bet kokios opozicijos brutalaus užgniauzimo ir represijų prieš ją tendencijos.

Rugpjūčio mėnesį įvykusiose Rusijos ir Kinijos armijų bendrose pratybose, prisidengiant kovos su terorizmu pasakėlėmis, buvo aiškiai parodyta antiamerikietiška ir apskritai antivakarietiška laikysena. Žinoma, Pekinas dabar labai dažnai palieka nuošalyje nuo milijardų dolerių pertekusių Rusiją. Kinieškos prekės užplūdo pasaulio rinkas, taip pat ir Rusijos. Kremliaus skatinamas ir palaikomas militarizmas logiškai leidžia išdygti paties bjauriausio nacionalizmo ir šovinizmo daigams. Tai rodo Rusijos televizijos kompanijų skleidžiami „patriotiniai“ siužetai, kaip „skriaudžiami“ Estijos rusakalbiai, permirkę nuo rusiškos degtinės, daužo Estijos sostinėje parduotuvų ir kavinių vitrinas. Tai pateikiama kaip patriotizmas. Kaip ir nuolat pasirodantiems „mokslinė ir istorinė studijos“ apie Baltijos šalių amžiną priklausomybę Rusijos imperijai ir atpildą tų šalių „fasistams“ už Nepriklausomybės atkūrimą ir SSRS sugriovimą. O kol kas Rusijoje aktyviai veikia, oficialiais duomenimis, net 141 kraštutinio nacionalizmo ideologija besivadovaujanti grupuotė, kurios ne tik palaiko, bet ir skatina neapykanta Vakarams, ypač Baltijos valstybėms.

Todėl gana naiviai nuskambėjo nesenas Lietuvos premjero Gedimino Kirkilo pamąstymas, kad Maskvos grūmojimui artimiausiems kaimynams ir pasauliui yra tik priešrinkiminės kampanijos elementai, o rinkimams praėjus Rusija vėl taps rami lyg avinėlis. Kaip ir buvusio disidento, Stalin saulės nešėjo sūnaus, dabar JAV piliečio, rašytojo, Yale University profesorius Tomo Venclovos mintys, jog nereikia rimtai žiūrėti į paskutiniojo meto Maskvos grūmojimus Vakarams. Esą Kremlius tiktai mojuoja kumščiais, o iš tiesų jis tai daro iš nevilties dėl savo bejėgiškumo, todėl niekas neturi išsigąsti tokių grūmojimų. Visa bėda ta, kad grūmojimais jau neap-
siejama.

sios mašinos iš F. Kafkos apsakymo „Pataisos darbų kolonijoje“, kurios akėčios ant kūno išraižydavo nuosprendį suimtajam net nenutuokiant apie savo kalte.

Man sunku stebėti istorikus, kurie krykščia iš džiaugsmo atradę faktų, kokių nors būdu metančių šešėlį ant Lietuvos, o neaiškius, dvi-prasmiškius, istorijos ūkų uždengtus įvykius traktuoja Lietuvos nenaudai. Spėju, kad tai taip pat daroma ne iš blogos valios – matyt, suplavipla su-prantama kaip „objektyvumas“, kurio tariamai kažkas reikalauja (gal

ES)? Iš tikrųjų istorija visada buvo ir visada bus per praeities patirtį ieškojimas atsakymų į šios dienos klausimus. Tas mokslas vis dėlto kažkam tarnauja, net jei nuo šios misijos demonstratyviai nusisukama – tik jau neaišku, kam. Dar blogiau, kai tokia istorija įžengia į mokyklas. Jaunus žmones ruošiami gyvenimui „visame pasaulyje“, kur, nemenka tikimybė, jiems teks tik antrarušių žmonių dalia, prarasdami jų energiją ir kūrybą savo šaliai – nes mokyklose jaunimas neatranda savos valstybės širdies.

Balsas.lt

Šiųmetinis visuotinis Lietuvos Vyčių seimas

94-tasis Lietuvos Vyčių seimas, globojamas tenykščios pirmosios kuopos (Council 1), įvyko 2007 m. rugpjūčio 2-5 d. Brockton, MA, „Holiday Inn“ viešbutyje.

Boston vyrų sekstetas su vadove ir akompaniatore Daiva Navickiene.

Mecosopranas Danutė Mileikaitė.

Planistas Edvinas Minkštinas.

Tęsinys iš rugpjūčio 21 d.

FAUSTAS STROLIA

Meninei programai buvome pakviesti į lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje vykšiančias Venecijos nakties iškilmes.

Venecijos naktis visus gražiai apjungė bendru pasidainavimu – iš pradžių daina „Wunderbar“, pabaigoje „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, kurių žodžius visi galėjome rasti paskutiniame programos puslapyje.

Tarp šių dainų buvo tokia plati koncertinė dalis, kokios man per visus savo 50 metų Amerikoje neteko išgyventi! Ir visa tai vieno asmens – solistės Marytės Bizinkauskaitės – pastangų dėka. Be jos programoje dalyvavo šie dainininkai: mecosopranas Danutė Mileikaitė, jaunas sopranas Kelly Walsh, kinietis tenoras Maxwell Li, tenoras Povilas Strolia ir Boston vyrų sekstetas, kurį kažkodėl sudaro tik penki vyrai: tenorai Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, baritonai Bronius Banaitis, Vytas Dilba ir „bosu extraordinaire“ vadinamas Gintas Simonaitis ir šešta moteris – vadovė ir akompaniatorė Daiva Navickienė. Solistams ir jų duetams akompanavo pianistas Edvinas Minkštinas, jis ir solo paskambino du gerokai bravūrinus Liszt ir, berods, Čaikovskij kūrinius fortepijonui. Gaila, kad labai patraukliai spausdintose programose niekur nebuvo pažymėti muzikos kūrinių autoriai bei pianisto ir sek-

steto kūrinių pavadinimai.

Visi meninės dalies dalyviai gražiai buvo susėdę scenoje prie valgiais dengtų stalų, nes Venecijos naktis bandė sukurti nuotaiką, kad čia buvo visų – ir publikos, ir menininkų – bendra šventė! Visas koncertas praėjo ne bet kaip, bet aukštame lygyje, pabaigoje neapsieita ir be šiek tiek jumoro, kai trys tenorai – broliai Lingertaičiai „susikovė“ su Li, dainuodami „kas aukščiau“ itališką tango „O Sole Mio“.

Kaip ir visas seimo dienas, šeštadienį pradėjome su šv. Mišiomis Mūsų Viešpaties koplyčioje. Trečiąjį posėdį atidarė Michael Petkus. Pranešimas buvo skirtas Šiluvos Marijos (Our Lady of Šiluva) komiteto veiklai. Komitetui pirmininkauja kun. Anthony Markus. Jam seime nedalyvavus, pranešimą skaitė komiteto išdininkė Mary Beth Slakis. Ji papasakojo apie pasiruošimą ateinančiam 400 metų nuo Marijos apsireiškimo Šiluvoje jubiliejui, taip pat paminėjo Vyčių Mid-America apskrities choro įgiedotą Marijos giesmių kompaktinę plokštelę (CD), kuri yra ir lietuvių, ir anglų kalbomis ir kurią galima įsigyti per bet kurį šio komiteto narį ar per choro buvusį vadovą Faustą Strolia. Jubiliejui pažymėti kun. Markus rūpinasi sukurti medalikėlį. Jį bus galima įsigyti tik užsisakius. Kai reikalai pasistūmės į priekį, bus pranešta smulkiau. Garbės narė Elinor Sluzas svarsto piligriminės kelionės galimybes dalyvauti jubiliejaus iškilmėse pačioje Lietu-

voje. Kun. Markus kiekvieno mėnesio pirmąjį penktadienį laikas Mišias, skirtas Šiluvos Marijai šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje.

Adv. Saulius Kuprys, organizacijos teisinis patarėjas, įdomiai pristatė Joint Baltic American National Committee (JBANC) ir Lithuanian Alliance of America (LAA) veiklą ir kvietė palaikyti abi organizacijas, kurios per daugelį dešimtmečių rūpinosi Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalais.

Po to įvyko naujos centro valdybos rinkimai, kurie neužtruko ilgai, nes daugelis jos narių sutiko būti perrenkami.

Vėliau pasirodė Lietuvos Vyčių seime dalyvavę jaunučiai. Kiekvienas papasakojo savo išpūdžius, kas jiems jų specialioje programoje labiausiai patikę.

Jie priminė, kad pardavinės loterijos bilietus su tikslu paremti labdaros organizaciją „Lithuanian Children's Relief“. Šitoje seimo sesijoje taip pat buvo paskirstytos aukos Amerikos lietuvių vienuolynams, laikraščiams, Vyčių labdaros padaliniams ir nubalsuota 2008 metais įvyksiantį seimą rengti nuo liepos 30-tos iki rugpjūčio 5-tos Dayton, Ohio.

Vakare viešbučio Grand Ball Room įvykusioje iškilmingoje vakarieneje dalyvius pasveikino šio seimo organizatorė Marytė Bizinkauskaitė. Tradicinis kitataučio „Lietuvos draugo“ atžymėjimas atiteko Donna Gustavson, kurį įteikė Lietuvos reikalų pirmininkė Mildred Jagella. Tai vietinė brocktoniškė, kuri niekada nepavargsta, padėdama seseriai Helen Ivanauskas, SJC, ir jos labdaros organizacijai Lithuanian Children's Relief. Ne tik jos ryšiai padėjo įgyti daugelį medicinos reikmenų, Donna daug prisidėjo, juos pakuodama ir kraudama į talpintuvus.

Vyčio garbės titulą Elinor Sluzas suteikė Robert Martin, Jr., ilgamečiam Vyčių pasišventėliui. Sveikiname Robert su pelnytu apdovanojimu. Po to vyko stipendijų paskirstymas vyčių jaunimui, o dar vėliau – šokiai.

Sekmadienį autobusais mus nuvežė į lietuvių šv. Kazimiero bažnyčią, kur Mišias koncelebravo prelatai Kontautas ir Bartkus, o delegatai pripildė šiuos Dievo namus balsingu giedojimu. Tuoj po mišių padaryta šio 94-to Vyčių seimo nuotrauka ir išsi-skirstyta namolei.

Pabaiga.

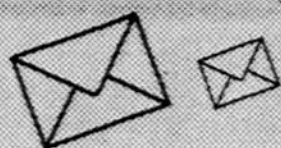

Elinor Sluzas, garbės narių komiteto pirmininkė, įteikia garbės nario medalį Robert Martin, Jr.

Tenoras Povilas Strolia ir sopranas Kelly Walsh.

Laiškai, nuomonės, komentarai

DALINANTIS KANADOS LONDONO ŠILUVOS RŪPESČIAIS

Šią saulėtą — lig šiol karščiausią šią vasarą — 2007 liepos antro sekmadienio dieną, pakeliui į lietuviškas šv. Mišias trečią valandą po pietų (galima apsiprasti su tokiu „atliekamu“ laiku) svečioje, nesakyčiau svečingoje, kur kas mums per didelėje Londono vyskupijos mums „pamainai“ skirtoje Mary Immaculate šventovėje, iš pagarbos ir įpratimo per 43 metus pravažiuojame pro užrakintas Šiluvos Marijos, mūsų Kanados Londono lietuvių šventovę ir bendruomeninę salę, kurioms dar nebuvo išlaikymo lėšų trūkumo grėsmės. Jų abiejų: ir šventovės, ir geros apatinės salės, — taip trūko ir Vasario 16-ąją, ir Kovo 11-ąją, ir Balandžio 23-ąją, Motinų dienos, baisių birželio trėmimų, Tėvų dienos minėjimams.

Vyskupijos pertvarkymų vingiuose net Dievo tarnas, lyg iš lizdo pabaidyto paukštelio, staigiai apleistas, stovi šventovės pastatas su puikia sale 1414 Dundas gatvės (1949-iais atvykus į Kanadą, beveik priėmėme kaip lietuvišką vardą) pakrašty vaiduokliškai stūkso jau daugiau kaip keturiasdešimt sekmadienių. Už poros mėnesių bus ir metai, kai Londono vyskupija, vadovaujama naujo, jauno bazilijono vyskupo Fabbro, lietuvių katalikus „išrakino“ iš jiems taip reikalingo pastato dėl tariamo jo „nesaugumo“. Nesupras to nepatyrę, nepraradę, kurie, nors ir įstengdami ir galėdami, anksčiau ir ypač šiuo kritišku metu nei šventovės, nei šventės tinkamai nerado ir neranda reikalo pažymėti ar šiuo kritišku metu rūpintis, nors sale naudojosi asmeninėms/šeimių šventėms, kaip anglai sako „tik už dainą“.

Stogo saistų ir sienos „pakrypimo nesaugumų“ pataisymams vyskupijai pagaliau sutikus, vilkinami pateikti duomenis reikalingi pataisymams ir su jais susiję įkainavimai.

Vyskupas tiesiog neprieinamas, jo biurokratai lyg kurti, į užklausimus neatsakoma. Kaip ilgai tai tęsis, gali būti, jog ir pačiam Dievui neaišku. Viena aišku, kad Šiluvos Marijos katalikų lietuvių bendrija esame didžiai dėkingi penkiems Toronto Anapilio ir pranciškonų Prisikėlimo parapijų kunigams, Šiluvos Marijos bendrijos administratoriui prel. J. Staškui, V. Staškevičiui, pranciškonams: J. Šileikai, A. Brazauskui ir A. Simanavičiui, kurie pasikeisdami pasavaičiui kas sekmadienį (lig šiol jau daugiau kaip 40 kartų) aukoja šešias valandas važiuodami 250 mylių (virš 400 km.) abipus šv. Mišioms.

Ateinantys 2008-tieji — Mergelės Marijos apsireiškimo Lietuvoje jubiliejiniai metai. 1608-ieji — prieš 400 metų pirmo Europoje apsireiškimo (Prancūzijos Lurde 1858 m., Portugalijos Fatimoje — 1917 m.) pažymėjimas mums, Kanados Londono lietuvių katalikų Šiluvos Marijos bendrijoje ir gyvenamoje vietinėje Kanados bendruomenėje, ne mažiau svarbus negu Lietuvoje. Tą pabrėžti ir skelbti prieš 43 metus ir vardas buvo parinktas.

Laikas tokį jubiliejų čia, vietoje tinkamai paminėti, jį suplanuoti sparčiai senka, o delsimai tęsiasi. Nesunku atspėti, kokį psichologinį poveikį, laikui skriejant, Londono vyskupo ir vyskupijos tyla, tas vilkinamas delsimas turės mūsųose. Atrodytų, kad vyskupija savo delsimu ir negalėjimu jį pasiekti, dėmesio į mus nekreipimu tik ir siekia, kad tarp mūsų atsirastų abejonių.

Ir nėra šioje žemelėje kam pasiskųsti, paguodos ieškant, teisybės meldžiant.

Edmundas Petrauskas
London, Kanada

AR „DRAUGAS“ PRAŠO PARAMOS IŠ LIETUVOS?

Vitalija Dunčienė rugpjūčio 4 dienos „Draugo“ numerįje savo straipsnyje „Ar tikrai žmonių nagai lenkti į save“ rašo, kad „Draugo“ dienraštis yra vienas iš kelių jos išvardytų institucijų, kurios prašo paramos iš Lietuvos valdžios.

Turiu pabrėžti, kad Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės „Draugą“ prenumeruoja 20-čiai (po 120 dol.) Lietuvos bibliotekų. Į Lietuvą „Draugas“ siunčiamas oro paštu. Be to, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas gauna „Draugą“ nemokamai, kaip dovaną.

Iš viso dovanai 26-ios „Draugo“

prenumeratos yra siunčiamos į Lietuvą. Lietuvoje „Draugas“ yra laukiamas, kitos bibliotekos bei valdžios įstaigos norėtų jį gauti. Būtų gerai, jei atsirastų mecenatų tokioms dovanoms.

Ta pačia proga tenka paminėti, kad visos labdaros organizacijos, Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir kitos visuomeninės organizacijos apie savo renginius (koncertus, gegužines, vėjus) „Drauge“ skelbia nemokamai. Visų labdaros organizacijų sukelti pinigai eina į Lietuvą, tad tuo pačiu „Draugas“ remia Lietuvą.

Marija Remienė

Draugo fondo tarybos pirmininkė

KLAIDINANTI FOTOGRAFIJA

Noriu pareikšti, kad „Drauge“ Nr. 158 (2007 m. rugpjūčio 15 d.) septintajame puslapyje išspausdinta lėktuvo nuotrauka su antrašte: „Rusai demonstruoja jėgą prie Jungtinių Valstijų sienų“, yra ne rusų, o pačių Jungtinių Amerikos Valstijų aviacijos arsenale tarnaujantis, Rockwell kom-

panijos statytas, greičiau už garsą skrendantis, B-1B Lancer bombonešis. Turime JAV aviacijoje tarnavusių skaitytojų, kurie, manau, šią klaidą tuoj pastebės.

Edmundas Vasiliauskas
Hinsdale, IL

KUN. STASYS YLA PRASILENKIA SU LOGIKA

„Draugo“ liepos 21 d. laidoje pasirodė rašinys, klausiantis, kaip prisiminsime kun. Stasį Ylą. Mat 2008 metais sukanka šimtas metų nuo jo gimimo ir dvidešimt penkeri metai nuo jo mirties. Šis „šimtininkas“ buvo ne tik kunigas, bet ir mokytojas, rašytojas, jaunuimo auklėtojas.

Idomiu sutapimu, ką tik iš Lietuvos gautame liepos mėn. „Akiračių“ numerįje kun. Stasiui Ylai yra paskirtas ilgokas straipsnis. Jame apie jokią sukaktį nekalbama. Straipsnio autorė Skaidra Grabauskienė įvadė kun. S. Ylą pristato kaip buvusį didelį katalikybės autoritetą, parašiusį nemažai darbų, skirtų katalikiškam vaikų ir jaunimo auklėjimui. „Pastebima, kad tokiuose darbuose jis skelbia gėrio, dorumo ir tolerancijos idėjas. Tačiau pažūrėjus iš kitos pusės vaizdas tampa kitoks. Kai S. Yla rašo apie įvairias pasauležiūras ar ideologijas, pamatome, kad visa jo tolerancija nepastebimai išgaruoja. Todėl reikia sutikti su Vinco Trumpos nuomone, kad „S. Yla yra labai atlaidus saviesiems ir gerokai neatlaidus nesaviesiems“. Ypač tas neatlaidumas pasireiškia liberalizmo atveju“ („Akiračiai“, 2007 liepa, nr. 7, p. 14).

Stebėtina, kad autorė savo išvadas duoda dar prieš pradėdama savo analizę. Analizei ji pasirinko keletą Stasio Ylos, Vytauto Kavolio, Juozo Girniaus ir kitų autorių šaltinių. Visi cituoti straipsniai yra bent penkiasdešimt metų senumo, išskyrus du. Tai Vinco Trumpos straipsnis, išspausdintas 1974 m. „Metmenyse“, ir Vytauto Kavolio straipsnis, išspausdintas 2006 metų leidinyje. Lyg ir būtų minimos prieš penkias-

dešimt metų spaudoje vykusios debatų sukaktuvės. Straipsnio autorės analizės čia nekartotasi. „Akiračius“ galima paskaityti interneto svetainėje, besidomintys kviečiami ten apsilankyti (<http://www.akiraciai.lt>).

Vietoj išvadų Grabauskienė teigia, kad kun. S. Yla savo darbuose apie liberalizmą iškėlė daug sunkiai suvokiamų ir prieštaringų minčių. „Tačiau didžiausia liberalizmo blogybė yra ta, kad jis remiasi tikėjimo laisve — individas gali būti ir neringingas, todėl peršasi išvada, kad S. Ylos nuomone, visi liberalai yra bedieviai. Ryšku, kad liberalizmo, kaip blogio, įvaizdis vis dėlto S. Ylos buvo formuojamas tiksliai, nekreipiant dėmesio į prasilenkimus su logika“ („Akiračiai“, p. 15). O būtų buvę idomu iš autorės išgirsti, kas iš žymių lietuvių liberalų, paskatinti, sekdami tikėjimo laisvės doktrina, su Dievu suartėjo, Jam tarnavo, bet liko ištikimi liberalizmui. Tai būtų tikras akibrokštas kun. S. Ylos užimtai pozicijai.

Man nesunku susitaikyti su faktu, kad Grabauskienė, pasiskaičiusi keletą straipsnių, bando iš jų lyg ir naują kontroversijos kibirkštį įskelti. Jai labai užkliuvo komunizmo ir nacionalizmo sąsajos su liberalizmu. Mano antakius pakėlė prie autorės straipsnio pridėtas toks prierašas: „Publikacija parengta, remiant Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui“. Nežinant, kieno tas fondas ir kokia ta parama buvo, reikia susilaikyti nuo pastabų ir kiek pasiteisinti to fondo viltys.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

SVIESTU KOŠĘ PAGADINTI VIS TIK GALIMA

Nederėjo Barboros Žagarietės vadinti stebukladare (rugpjūčio 2 d. laidoj), ypač kada mokslinė ekspedicija dar tik rengiasi tirti bei įvertinti jos darbą, gyvenimą ir mirtį. Išvis gal jau reiktų mūsų dvasiškams, teologams ir religinei spaudai kaip „Draugas“, kiek sumoderninti pačią stebuklo sampratą.

Anot pagrindinio žodynų apibūdinimo, stebuklas yra „gamtos dėsniams prieštaraujantis reiškiny, įvykstantis tariamai įsikūsus atgamtinėms jėgoms“ — žodžiu, tai vaizdinis dieviškosios valios ženklas. Mano nuomone, nėra būtino reikalo šitokia pažiūra erzinti žmogaus proto net tikėjimo erdvę.

Mūsų laikų bažnyčiai ir tikinčiųjų bendruomenei pritiktų pasikliauti žodynuose pasiūlytu antriniu stebuklo paaiškinimu — „nuostabus, nepa-

prastas, keliantis visų nusistebėjimą dalykas.“ Barborą Žagarietę galima paskelbti šventąja už nuostabų ir nepaprastą jos veikimo ir gyvenimo kilnumą. Juk linkstame žmogų garbinti, kada jo elgesys, laimėjimas ar tragizmas yra jo paties sąmoningos laikysenos padarinys, o ne atgamtinių jėgų žaismo padarinys.

Kaip valstybės nepaprastus kitarčius kartais padaro savo garbės piliečiais, kaip karinės vadovybės savo didvyriams garbės vadinai suteikia ilgą amžių jų atminimą ar mokslų pasaulis savo proto pirmūnus apdovanoja garbės laipsniais, taip religinė aukštuomenė savo dvasios galiūnus gali pati apgaubti šventumo skraiste. Atgamtinių jėgų pagalbos jau nereikia.

Leonas Sabaliūnas
Ann Arbor, MI

MACKINAC TILTUI — JAU 50 METŲ

Visuomet atidžiai skaitome dr. Kriaučiūno straipsnius, bet šitas (Romualdas Kriaučiūnas „Draugas“, nr. 144) — ypatingas. Pirmą, ką tik buvau per televiziją pažūrėjusi apie sugriuvusio tilto Minnesota nelaimę. Antra, tai buvo mudviejų su Kazeliu mėgiama aplinka atostogauti. Viskas taip priminė tas buvusias mielas atostogas. Už šitą mielą straipsnį ir to tilto „gimimą“, kurį sužinojau tik iš to straipsnio, noriu padėkoti dr. Romualdai Kriaučiūnui.

Mes visi žinome, kaip amerikiečių paštas „mėgsta“ mūsų lietuvišką spaudą — ją pasilaiko, kartais net visą savaitę. Paėmus pašta, kaip

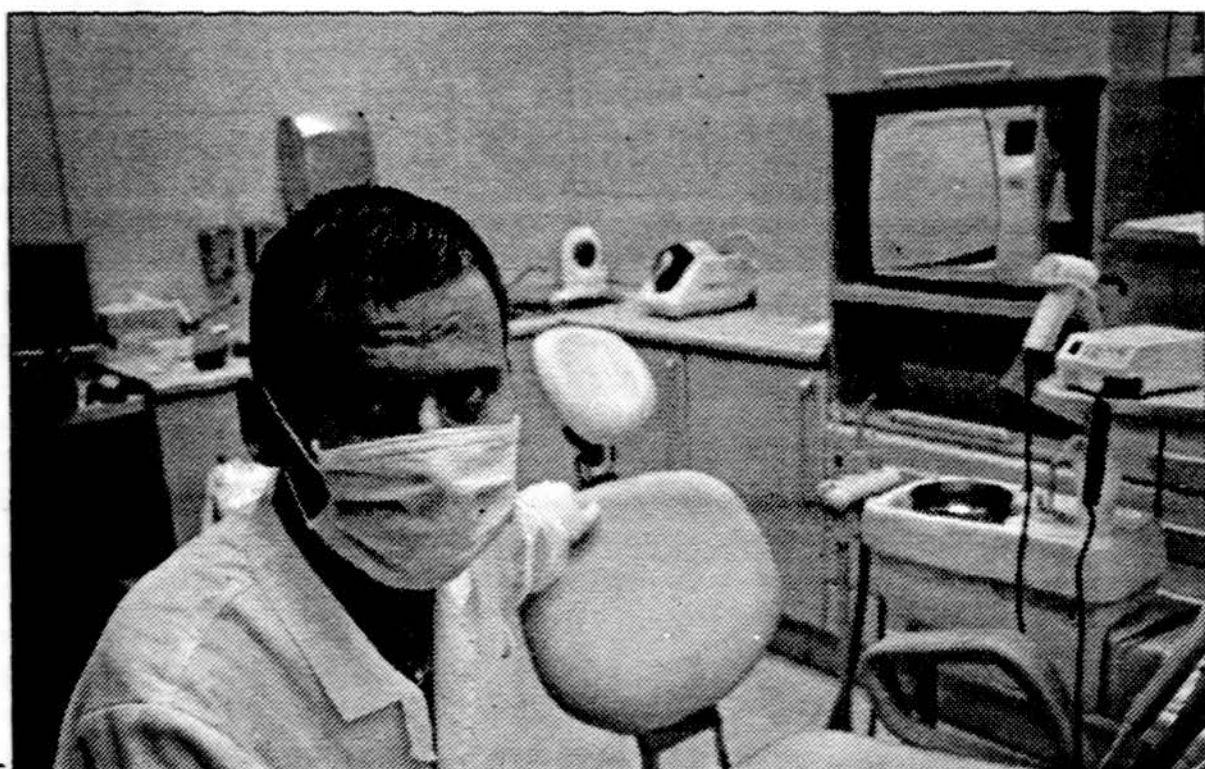
pradėti skaityti?

Ne visuomet pavyksta suriktuoti „Draugo“ pagal eilės numerius. Kuris vidurinis, dar pasilikęs pašte, ar jau dingęs. Dienos rutina ne visuomet duoda pakankamai laiko ilgai sėdėti prie laikraščio. Ką daryti su tais straipsniais, kuriuos tikrai norisi perskaityti?

Tuos atskleistus straipsnius surikiuoju ant stiklinio staliuko. Buvo ir toks atsitikimas, kad tie visi surikiuoti buvo dr. Kriaučiūno straipsniai. Taigi nė vienas nebūna neperskaitytas.

Rozė Ražauskienė
Dearborn Heights, MI

MIESTO PANORAMA

Stomatologai teikia naujas paslaugas.

Daley gali ryžtis padidinti turto mokesčius

Iki ateinančių mero rinkimų likus ketveriems metams, o miesto biudžete atsiradus 217 mln. dolerių skylėi Čikagos meras Richard Daley svarsto, ar nebūtų pats laikas ir vėl padidinti turto mokesčius. Šiaip jau meras nėra linkęs tokiam žingsniui. Tai neabejotinai palies jo politinį kapitalą. Be to, padidinus turto mokesčius, mažiau mokesčių bus galima nukreipti Čikagos valstybinėms mokykloms. Tačiau panašu, kad skolų kamuojamam miesto biudžetui išgelbėti liko ne taip jau daug galimybių.

R. Daley turi du pasirinkimus. Pirmia, pakelti turto mokesčius tiek,

kad iš jų būtų surinkta maksimali 30 milijonų dolerių suma, kurią šiuo metu leidžia pačios savivaldybės įvesti apribojimai. Antra, vadovauti iniciatyvai panaikinti apribojimą ir pakelti turto mokesčius tiek, kiek širdis geidžia.

Bet kuriuo atveju čikagiečiai gali ruošti krapštyti pinigine. Netolimoje ateityje greičiausiai kils mokesčiai už vandenį ir vandentiekio vandens valymo paslaugas.

Arellano sūnus gyvens atskirai

Metus vienoje Čikagos metodistų bažnyčioje slapstydamsi nuo federalinių imigracijos agentų praleidusi meksikietė Elvira Arellano praėjusi

sekmadienį buvo areštuota kelionės į Los Angeles metu ir deportuota į Tijuana. Jos 8 metų sūnus Saul iš pradžių liko su giminėmis ir globėjais JAV, tačiau pirmadienį buvo nuvežtas pasimatyti su motina. Tačiau kaip Čikagos spaudai sakė E. Arellano, sūnus, kuris yra JAV pilietis, artimiausiu metu bus sugrąžintas į Čikagą, kur pradės lankyti trečią klasę.

E. Arellano, kurios deportacijos įsakymas buvo išleistas dar dešimtajame dešimtmetyje, imigracijos reikalais besidominčius amerikiečius buvo padalijusi į dvi stovyklas. Vieni ją laikė kovotoja už imigrantų teises, kiti — nusikaltėle, begėdiškai pažeidinėjanti JAV įstatymus ir išsisukančia nuo bausmės.

Pas stomatologą — pasitikrinti... širdies

Šiais laikais stomatologai daro daug daugiau nei gręžia ar rauna dantis. Vis dažniau norintys įgyti daugiau išikimų klientų dantistai imasi naujų, anksčiau jiems nebūdingų funkcijų. Ir kai kuriems iš jų tai neblogai sekasi, mat mokslininkai nustatė, kad burnos higiena ir sveikata turi daug daugiau įtakos žmogaus sveikatai nei manyta anksčiau.

Jau nebėra neįprasta, kad dantų gydytojas, patikrinęs dantenų būklę, tuo pat metu paima ir kraujo mėginį. Vėliau, atlikus įprastinį kraujo tyrimą, sėdėdami stomatologo kėdėje pacientai sužino nemalonių, bet neišvengiamų, naujienų. Stomatologai

vis dažniau nustato širdies ligas, diabetą ar net vėžį, be to, jie imasi gydyti tokius negalavimus kaip galvos skausmai ir knarkimas.

„Žmogaus dantų ir dantenų sveikta — daug svarbesnė, nei manoma, — sakė Elmhurst dirbantis dantų gydytojas Ivan Valcarenghi. — Dantenų ligos gali turėti įtakos diabeto, širdies ligų išsivystymui ar net persileidimams ir priešlaikiniams gimdymams.“

Anot I. Valcarenghi, kiekvienas žmogus turėtų kreipti daugiau dėmesio į dantenų sveikatą. Mat bakterijų sukeltos dantenų ligos, kurios pirmiausia pasireiškia tarp dantenų ir dantų susidariusiomis „kišenėmis“, išskiria toksinus, kurie anksčiau ar vėliau patenka į žmogaus kraują ir nuodija organizmą.

Du vaikų tvirkintojai — vienoje bažnyčioje

Romeoville miestelyje įsikūrusioje Southern Baptist bažnyčioje anksčiau už seksualinius nusikaltimus prieš nepilnamečius teistas pastorius Jeff Hannah pasikvietė jam talkininkauti kitą anksčiau už panašius nusikaltimus teistą dvasininką Bryan Buckely padėti „vesti muzikines vandenėles“.

Panašu, kad šie du asmenys susitiko kalėjime. Bažnyčios atstovai tvirtino, kad jie tiki „atleidimu ir pasitaisymu“, todėl nemato nieko blogo, kad šie du kunigai kartu dirbs vienoje bažnyčioje.

Landsbergis: verta tirti Pociūno žūtį aplinkybes

Atkelta iš 1 psl.

europarlamentarai V. Landsbergis ir Aloyzas Sakalas, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas, buvęs kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis, užsienio reikalų ministro patarėjas Jurgis Jurgelis. Tiesa, pirmadienį po susitikimo su prezidentu generalinis prokuroras Algimantas Valantinas pareiškė, kad jo pavaduotojas G. Jasaitis buvo suklaidintas ir darbo grupėje nedalyvaus.

Pasak G. Kirkilo, šių specialistų darbas gali padėti užbaigti ilgai besitęsiančią ir „mistifikuotą“ istoriją dėl V. Pociūno žūtį. „Teigiama, kad valdžia nieko nedaro, jog būtų apsaugoti mūsų diplomatai, kurie yra ten žudomi.“

Tai labai plačiai išgarsėjęs rezonansinis dalykas. Mes galvojame, kad ši darbo grupė galėtų būti ta vieta, kur galėtume rasti sutarimą ir suprasti vienas kitą, o ne vien tik aiškintis per žiniasklaidą, — kalbėjo Vyriausybės vadovas.

Generalinė prokuratūra yra paskelbusi, kad V. Pociūnas žuvo per nelaimingą atsitikimą ir nutraukė ikiteisminį tyrimą. Žuvusiojo našlė Liudvika Pociūnienė teismuose prašo jį atnaujinti. Jos įsitikinimu, prokuratūra neatskleidė tikrosios vyro žūties priežasčių, tarp kurių galėjo būti pasikėsinimas.

V. Pociūnas žuvo Breste praėjusių metų rugpjūčio 23 d.

Ankstų rytą jo kūnas rastas greta viešbučio. Teigiama, kad jis iškrito per viešbučio 9-ojo aukšto langą.

Šustauskas žada tapti taksistu

Vilnius, rugpjūčio 21 d. („Klaipėda“) — „Rengiu šventę varguoliams ir sau. Traukiuosi iš politikos“, — taip Ubagų žygio dešimtmėį ketina paminėti buvęs Seimo narys Vytautas Šustauskas.

Savo paties surengtu žygiu, kurį atsisakė palaiminti net bažnyčia, tuomet jis siekė suvienyti užribio žmones prieš labdarinę Vienos balių Vilniuje.

Rugsėjo 9 dieną rengiamas jaučio valgymas Kauno rotušės aikštėje — ne vienintelis akcentas, skirtas triukšmingai akcijai atminti.

2004 metais Klaipėdoje nesėkmingai į parlamentą kandidatavęs kaunietis siekia, kad Lietuvoje būtų švenčiama ir Varguolių diena.

Ubagų karaliumi vadinamo politiko paakintas Seimo narys Julius Veselka žada teikti įstatymo projektą, kad rugsėjo 10-oji būtų įtraukta į atmintinų dienų sąrašą.

Pasak J. Veselkos, iš tiesų ši šventė turėtų vadintis Vargių prisiminimo ir pagalbos diena. Taip esą bus įamžintas ir prieš dešimt metų skandalingai pagarsėjęs Ubagų žygis iš Kauno į Vilnių.

„Tai yra V. Šustausko idėja. Jis paprašė, tai aš ir užregistruosiu tokią pataisą. Jei Lietuvoje apie 500,000 žmonių — ties skurdo riba, kodėl tad neįteisins jų dienos?“ — klausė J. Veselka.

Į rugsėjo 9-osios renginį Kaune V. Šustauskas žada pakviesti ir uostamiesčio varguolius.

Pagalbos organizuojant šventę jis vakar prašė Klaipėdos mero Rimanto Taraškevičiaus.

„Geriems darbams aš visada pri-

Buvęs Seimo narys Vytautas Šustauskas.

tariu ir esu pasirengęs padėti. Tačiau jei tai būtų asmeninė V. Šustausko kaip politiko atsisveikinimo šventė, tai jau būtų ne mano kompetencija, — tvirtino šiuo metu atostogaujantis meras.

„Parduosiu paskutines kelnes, bet šventę surengsiu, — atviravo 62 metų V. Šustauskas. — O paskui — išeinu į pensiją.“

Pas sūnų Kaune šiuo metu gyvenantis vyriškis užsiminė, jog jo finansinė situacija — įtempta. V. Šustauskas neslėpė, kad už sudaužytą automobilį „Chrysler 300C“ antstoliai perėmė visą jo kaip Seimo nario išeitinę pašalpą.

Antstoliams teko atiduoti ir kitas lėšas.

„Būna, kad gyvena vien lašiniiais. Atsivežų jų iš brolio ūkininko. Jau

porą metų niekas manęs nematė ir jokioje kavinėje, — prisipažino siautulingais vakarėliais restoranuose anksčiau garsėjęs politikas.

V. Šustauskas taip pat apgailestavo, kad niekas jo nepriima į darbą. Tiesa, jis nepatikslo, kur ir kokio mis aplinkybėmis buvęs Seimo narys ieškojo darbo, tačiau patikino, kad darbo tiesiog nėra.

„Daug kas netikėjo, kad Klaipėdos universitete baigsiu mokslus. Vis dėlto juos baigiau, nors visi ir žiūrėjo į mane per padidinamąjį stiklą. Tačiau pas mus darbo negausi net turėdamas aukštojo mokslo diplomą, — guli dabar nereikalingas lentynoje. Ką gi, teks eiti dirbti taksistu, gal neprazūsiu, — ateities planus rezgė dideliu greičiu mėgstantis važinėti V. Šustauskas.“

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Bush siekia glaudesnių ryšių su Kanada ir Meksika

Per vadovų susitikimą susirinko daugiau nei 2,000 protestuotojų.

Montebello, rugpjūčio 21 d. („Reuters“/BNS) — JAV prezidentas George W. Bush ir Kanados bei Meksikos vadovai pirmadienį susitiko Quebec pilyje aptarti glaudesnių santykių ekonomikos ir saugumo srityse, tačiau viršūnių susitikimo darbotvarkę sutrikdė link Meksikos pakrantės artėjęs uraganas.

G. W. Bush, Kanados premjero Stephen Harper ir Meksikos prezidento Felipe Calderon susitikimas, pavadintas trijų draugų susitikimu (Three Amigos summit), buvo surengtas siekiant paskatinti prekybos ryšius tarp Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutarties (NAFTA) partnerių.

Tačiau netrukus po to, kai atvyko į kurortinį Montebello miestelį, F. Calderon pranešė, jog dėl galingo uragano „Dean“, kuris artėjo prie Yucatan pusiasalio, jis turės nutraukti vizitą Kanadoje, kad suspėtų antradienį grįžti namo.

Karibų užgriuvęs uraganas „Dean“ pareikalavo 11 žmonių gyvybių. Pirmadienį vėlai vakare jis sustiprėjo iki penktos — aukščiausios

— kategorijos.

G. W. Bush sakė F. Calderon, kad Jungtinės Valstijos pasirengusios padėti Meksikai likviduoti būsimo uragano padarinius.

Vietoje antradienį numatytų darbinių pietų buvo nuspręsta surengti vadovų pasitarimą prie pusryčių stalo ir pusantros valandos paankstinti jų bendrą spaudos konferenciją. F. Calderon atsisakė ankstesnių planų trečiadienį susitikti su S. Harper ir Toronto dalyvauti verslo pietuose.

Per vadovų susitikimą ištainingoje pilyje daugiau nei 2,000 protestuotojų suplūdo į Montebello miestelį ir susirėmė su policininkais, kurie buvo apsirūpinę visomis rūšių malšinimo priemonėmis. Protestuotojai reikė nepasitenkinimą susitikimo slaptumu.

Kanada ir Meksika nepatenkintos, kad Jungtinės Valstijos po 2001 metų rugsėjo 11-osios atakų sugriežtinus sienos apsaugą, sumažėjo prekybos srautai Šiaurės Amerikoje. Siekdamas išspręsti šią problemą, šalis 2005 metų kovo 23 dieną pasirašė partnerystės susitarimą.

Pentagonas numatė tikslus

Washington, DC, rugpjūčio 21 d. („Reuters“/BNS) — JAV gynybos departamentas numatė 25 svarbiausius tikslus, kuriuos pasiekti jis ketina iki George W. Bush prezidento kadencijos pabaigos, rodo dokumentas, kurį gavo „Reuters“.

Tik vienoje šių iniciatyvų tiesiogiai minimas karas Irake, o daugelis atspindi silpnąsias Amerikos karo mašinos vietas, kurios pasireiškė per karo veiksmų metus šioje Artimųjų Rytų šalyje ir Afganistane.

Pirmieji aštuoni tikslai yra susiję su JAV paskelbtu karu su terorizmu.

Štai karinė žvalgyba turi smarkiai padidinti „vertingų taikinių“ paieškos efektyvumą. Šis žodžių derinys Amerikos jėgos struktūrų atstovų žargonu paprastai reiškia aukštus islamistų tinklo „al Qaeda“ vadovus.

Pentagonas taip pat ketina išplėsti specialiųjų operacijų pajėgų su-

dėtį.

Numatoma nuodugniai išnagrinėti JAV strategiją Irake iki 2007 metų rugsėjo ir įvertinti būtinus pakeitimus.

Taip pat kaip atskiras tikslas išskirtas būtinybė kurti kariuomenės apsaugos nuo improvizuotų sprogdinio įtaisų — pagrindinio kovotojų ginklo Irake — apsaugos technologijas.

Susitarimą parašė JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Gordon England. Jis pažymėjo, kad šie tikslai turi būti pasiekti visiškai arba turi būti atliktas svarbus jų pasiekimo etapas iki 2008 metų gruodžio — paskutinio G. W. Bush prezidentavimo mėnesio.

Tarp tikslų numatyta įgyvendinti „ilgalaikę sulaukymo kare su terorizmu strategiją“.

EUROPA

ROMA

Vatikanas ketina pasiūlyti piligrimams užsakomųjų skrydžių į šventąsias krikščioniškas vietas visame pasaulyje. Pirmiausia — jau rugpjūčio 27 dieną — bus pasiūlytas skrydis iš Romos į Prancūzijos Lurdą. Naujienų agentūros ANSA teigimu, orlaivius, kuriuos pateiks Italijos oro vežėja „Mistral Air“, pilotuos „kelionių į šventąsias vietas patirtį turinčios įgulos“. Pasak agentūros, manoma, kad taip pat bus pasiūlyti skrydžiai į Portugalijos Fatimą ir Ispanijos Santjago de Kompostelą.

TALINAS

Rekordinį narkotikų kurjeriais tapusių Estijos gyventojų, sulaikytų užsienyje, skaičių galima paaiškinti vizų panaikinimu, antradienį, remdamasis Centrine kriminaline policija, rašo laikraštis „Postimees“. Šiais metais vien Pietų Amerikos ir Europos oro uostuose sulaikyti atitinkamai vienuolika ir septyni kokainą vežę narkotikų kurjeriai iš Estijos. Tai kur kas daugiau nei ankstesniais metais, kai kasmet įkliūdavo šeši ar penki kurjeriai.

VARŠUVA

Lenkija atmetė Europos Komisijos (EK) reikalavimus sumažinti Gdansk laivų statyklos pajėgumus. Liepos 20 dieną Komisija nurodė Lenkijai iki rugpjūčio 21 dienos pateikti laivų statyklos restruktūrizacijos planą. Priešingu atveju Komisija gali pareikalauti, kad sunkumų slegiama statykla grąžintų jai anksčiau skirtą valstybės pagalbą. Varšuva nusiuntė Komisijai 200 puslapių dokumentą, kuriame pareiškė norinti išsaugoti du laivų statykloje veikiančius padalinius, o ne vieną, kaip reikalauja Briuselis.

JAV

WASHINGTON, DC

Dauguma Amerikos užsienio politikos ekspertų mano, kad dabartinė

strategija didinti JAV kariuomenę Irake žlugo ir ragina ją pamažu išvesti. Apklausos, kuriose dalyvavo daugiau kaip šimtas žymių specialistų, tarp jų du buvę valstybės sekretoriai ir patarėjas nacionalinio saugumo klausimais, rezultatai antradienį paskelbti autoritetingame žurnale „Foreign policy“. Žurnalas pažymi, kad jų nuomonė verta itin didelio dėmesio, nes 80 proc. jo apklaustų politikos žinovų dirbo JAV vyriausybės įstaigų sistemoje. 92 proc. jų mano, kad irakiečiai nepajėgūs sureguliuoti savo vidaus nesutarimų ir atvesti šalį į demokratiją. Tačiau to nepaisydami, ekspertai ragina išvesti didžiąją dalį JAV pajėgų.

MINNEAPOLIS

Minnesota valstijoje esančiame Minneapolis mieste, kur prieš tris savaites sugriuvo tiltas, narai pirmadienį ištraukė 13-ąjį, paskutinį žmogų, žuvusį per šią tragediją, pranešė pareigūnai. Pirmadienį iš Mississippi ištrauktas žuvęs 45 metų kelininkas Greg Jolstad. Dabar lavonų paieška vandenyje baigta, ir darbininkai turi pradėti valyti tilto nuolaužas.

LOS ANGELES

Utah prieš dvi savaites užgriuvusioje šachtoje likusių šešių šachtininkų šeimos buvo perspėtos, kad jie tikriausiai žuvo ir galbūt niekada nebus surasti, pirmadienį pranešė pareigūnai. Šachtos „Crandall Canyon“ savininkas Robert Murray sakė, kad tokį negailestingą nuosprendį šeimoms paskelbė ne kaip neatnaujiant gelbėjimo darbų po to, kai praėjusią savaitę dėl naujo užgriuvimo žuvo trys darbininkai. Tie šeši vyrai po žemę buvo palaidoti rugpjūčio 6 dieną, įgriuvus atokiame kalnų rajone, 200 km į pietryčius nuo Salt Lake City esančios šachtos tuneliui.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Irake antradienį prieš teismą stojo penkiolika buvusių diktatoriaus Saddam Hussein, kuriam buvo įvykdyta mirties bausmė, padėjėjų, kurie kaltinami nusikaltimais žmogiškumui dėl savo vaidmens 1991-aisiais nuslopinant šių sukilimą. Tarp kaltinamųjų yra ir vienas artimiausių Saddam Hussein bendražygių, jo pusbrolio Ali Hassan al Majid.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivų į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

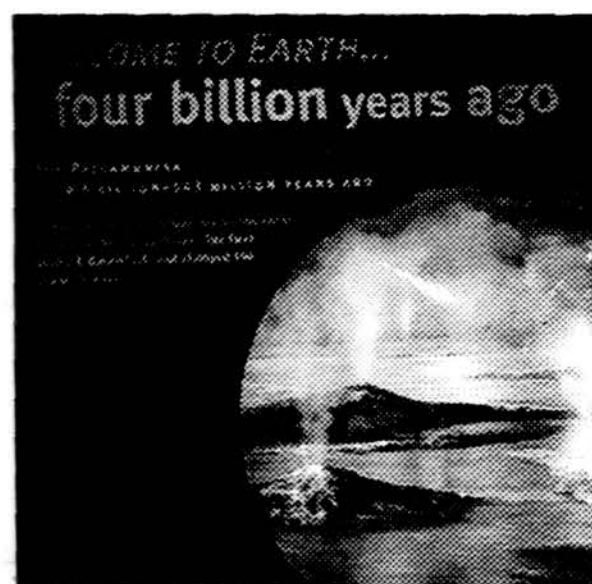
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

VLADAS SINKUS

The Field Museum neseniai buvo atidarytas naujas skyrius, skirtas evoliucijai (Evolving Planet). Jame labai įdomiai parodytas žemės ir gyvybės joje atsiradimas bei didesnieji gyvūnijos išnykimai. Tai atlikta remiantis atrastais užsikonservavusiais gyvūnų griaučiais bei kitomis gyvūnijos ir augmenijos liekanomis. Gyvybė žemėje atsirado evoliucijos būdu, bet ne palaipsniui, o tam tikrais šuoliais.

Paleozojoje eroje, Cambrio periode, prieš 500 milijonus metų staiga gausiai atsirado gyvybės. Tada atsirado daugiau nei 900 rūšių gyvių, kurie buvo primitivūs jūros gyvūnai.

Muziejuje yra pavaizduoti šeši didesnieji gyvūnijos išnykimai – penki buvusieji, o šeštas – vyksta dabar. Per trečiąjį didesnį išnykimą prieš 250 mln. metų dingo 95 proc. bestuburių jūros gyvūnų. Per penktąjį gyvūnijos išnykimą prieš 65 milijonus metų dingo 50 proc. visų gyvūnų. Tada pasibaigė dinosauro era ir prasidėjo dabartinių stuburinių gyvūnų pasaulis. Manoma, kad priešastys, kodėl gyvūnai išnyko žemėje, yra kelios. Pavyzdžiui, dinosaurai galėjo išnykti dėl 100 km skersmens asteroido ir jūros lygio nukritimo.

Muziejuje taip pat galima pamatyti pirmuosius hominų su žmogaus kūnu ir beždžionės galva.

Kaip buvo sukurtas pasaulis?

Ką žmonės galvoja apie evoliuciją? Pagal Gallup organizacijos apklausą, darytą 2004 m., 47 proc. Amerikos žmonių tiki, kad Dievas sukūrė žmones maždaug tokius, kokie jie buvo prieš maždaug 10,000 metų, 36 proc. pasisakė, kad Dievas sukūrė žmones evoliucijos būdu, o 11 proc. mano, kad žmonės atsirado savaime.

Kaip su Katalikų Bažnyčia? Žymus italų fizikas, astronomas ir mokslininkas Galilėjus buvo iškeltas inkvizicijai. Visi raštai su Koperniko sistema buvo uždrausti. Galilėjus buvo Koperniko šalininkas. 1633 m. Romos teismo sprendimu Galilėjus buvo pasmerktas kalėti. Dabar Katalikų Bažnyčios požiūris į gamtos mokslus nuo Galilėjaus laikų žymiai pasikeitė. Šv. Rašto Pradžios knyga pateikia faktus apie pasaulio sukūrimą, bet ne jo eigą. Ar pasaulis (visata) buvo sukurtas iš karto ar palaipsniui – tai jau gamtos mokslo reikalas. Popiežius Jonas Paulius II 1986 m. rašė, kad Pradžios knyga yra religinė-teologinė, o ne gamtos vadovėlis.

O kaip su dinosaurais? Pradžios knyga buvo parašyta archaine žydų kalba. Tada tokių žodžių kaip „dinosauras“ ar „ichtiozauras“ nebuvo. Ten, beje, yra parašyta: „Dievas sukūrė didžiulius jūros pabaisas bei visus judančius visų rūšių gyvūnus, kurie knibžda vandenyse, ir visų rūšių sparnuočius.“

Nuotr. www.fieldmuseum.org

Placido Domingo – Ravinia festivalyje

Ravinia yra muzikinis festivalis, vykstantis kiekvieną vasaros sezoną ir savo muzikos garsais džiuginantis ne vieną: nesvarbu, ar tai būtų muzikos mėgėjas, ar šiaip norintis pailsėti ir ant žolės pavakarieniauti žmogus. Muzikos repertuaras maloniai stebina ne tik renginių gausa ir įvairove, bet ir žanrais, besikeičiančiais nuo klasikos iki dabartinės populiarios muzikos. Tad kiekvienas žmogus gali išsirinkti tik jam ar jai patinkantį stilių.

Kiekvienais metais festivalis sulaukia muzikos pasaulio įžymybių, kurios sutinka atvykti ir pasidalinti savo talentais su paprastais žmonėmis. Šiais metais Ravinia sutiko ypatingą svečią, kuris scenoje užaugo, gyvavo nepaprastai ilgą laiką ir dar lig šiol savo stebinančiu tenoro balsu „drebina“ garsiausias pasaulio scenas. Tai – garsusis Placido Domingo. Jis atliko arijas iš įvairių operų, o jam talkino jauna dainininkė ir Chicago Symphony Orchestra. Tokios žvaigždės scenoje nepasirodo kiekvieną dieną, tad tie žmonės, kurie turėjo galimybę stebėti šį nepaprastą koncertą, liko ne tik nenusivylę, bet sužavėti. Šventiškos nuotaikos nesugadino net ir pradėjęs smarkiai lyti lietus ar nusileidusi saulė.

Festivalis vyks iki rugsėjo mėnesio. Tie, kurie nespėjo apsilankyti,

Placido Domingo.

dar gali suskubti ir pasimėgauti siūlomais muzikos kūrinių. Reikėtų priminti, kad renginiai vyksta kiekvieną dieną, bilietams taikomos nuolaidos, o studentai į parką įleidžiami nemokamai.

Informacija tel. (847)-266-5100, internetu www.ravinia.org.

Dovilė Baniulytė

Apuolėje žvangės ginklai, atgis amatai ir archajiška muzika

Kariai, pasiruošę mūšui Apuolėje.

Rugpjūčio 25–26 dienomis rengiama Baltijos jūros regiono senovės genčių karybos ir amatų šventė „Apuolė 854“. Didelio žiūrovų ir dalyvių dėmesio sulaukianti šventė ant Apuolės piliakalnio šiais metais organizuojama ketvirtą kartą.

Apuolė – seniausia rašytiniuose šaltiniuose minima Lietuvos gyvenvietė. Apuolės piliakalnis, esantis 12 kilometrų į rytus nuo Skuodo, minimas 854 metais.

IX a. karybą, amatus bei archajišką muziką pristatys apie 200 dalyvių iš Lietuvos bei keturių užsienio šalių: Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos. Žiūrovai turės galimybę pamatyti vikingų ir kuršių kovas, išvysti senovės karių turnyrą „Kovos ratas“, išbandyti savo jėgas beginklų rungtynėse, dalyvauti senoviniuose žaidimuose bei stebėti šauniausios kursės rinkimus. Renginyje koncertuos folkloro ansambliai: skambės kanklių, dūdmaišių, archajiškų būgnų muzika. Svečiai iš Latvijos žada atgaivinti styginio instrumento digos garsus. Šventėje dalyvausiantys amatininkai ne tik pristatys archajiškus dirbinius, bet ir jų gamybos procesą.

Viduramžių miestelyje bus kalami ginklai, gaminami baldai, vejamos juostos, audžiama, siuvami rūbai, žiedžiami puodai.

Viena iš renginio organizatorių Ylakių kultūros centro direktorė Virginija Žitkuvienė pažymėjo, jog šiais metais žiūrovų laukia staigmena – pirmą kartą bus uždegta šventoji piliakalnio ugnis. Nauja ir tai, kad vergų turguje bus galima suderėti ir nusipirkti patikusį belaisvį ar belaisvę. Šventėje šiais metais yra pakviesti dalyvauti ir šiuolaikinio amato meistrai.

Renginio organizatoriai pasirūpino ne tik svečių pramogomis, bet ir poilsiu: žiūrovams bus sudarytos galimybės nemokamai pasistatyti palapines šalia piliakalnio įsikūrusiame palapinių miestelyje.

Pasak Skuodo rajono vicemero Jono Stanevičiaus, svečiai turės puikią galimybę pamatyti ne tik unikalią šventę, bet ir susipažinti su atsigauvančiu Skuodo rajonu.

Alfa.lt

Apuolėje kalvystės amatu domisi net ir mažieji.

Ginto Andriekaus nuotr.

KAI ŽYDĖJO KAŠTONAI

INDRĖ TIJUNĖLIENĖ

Nr. 10

... Vienintelis gyvas likęs po Medininkų pasienio posto tragiškų žudynių yra Tomas Šernas. Nors sunaikinti sužeistas, 1962 m. gimęs Šernas sukūrė šeimą ir buvo įšventintas į kunigus. Jis baigė studijas Klaipėdos universiteto Evangelikškosios teologijos fakultete, buvo lektorius Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčioje, per jo ir Rasos Žilytės aštuntąsias su-tuoktuvių metines (2001 m. liepos 1 d.) tapo kunigu. Jo pirmas pamokslas buvo apie „vienijančią, viską įveikiančią meilę“. Aurelijos Arlauskienės knyga „Tomas Šernas: vakar buvo rytoj“ su įdomumu perskaičiau Lietuvoje, nes ji labai gerbiu, sutikusi visuomet padėkoju. Viršelį puošia Šerno su dukrele Gertrūda nuotrauka.

Olgos Merkienės knyga „Aš — Olga, Juozo žmona“. Olga Merkienė aprašo savo vaikystę, gimnazijos laikus Panevėžyje, jos drauges Barbutę, Vandutę ir Katrytę. Ji pasirinko studijuoti matematiką Kaune, buvo studentų ateitininkų valdybos narė, gaudavo pakvietimus į studentų organizacijų rengiamus pokylus „Metropolijoje“ ar „Karininkų ramovėje“. Olga baigusi studijas išvyko dėstyti į Zarasus. Ji pasakoja apie susipažinimą su Juozu Merkiu, ištrėmimą į Sibirą, vyro žuvimą Sibire, jos pastangas dirbant išlaikyti vaikus Rytę, Almutę ir Algimantą. Sužinome apie pergyvenimus Sibire ir grįžus į Lietuvą. Pamačiusi jos nuotrauką ant viršelio, negalėjau nepirkti knygos apie ryžtingą moterį, kuri išgyveno tremties metus ir išsaugojo savo vaikus. Dukra Rytė rašė: „Ne tremtis, o vyro netektis buvo didžioji jos gyvenimo tragedija.“

... Kai vieną kartą besikalbant mūsų namuose iškilo tema apie Vytautą Graičiūną, Gintra Narienę pareiškė, kad jis buvo jos a.a. tetos Unės Babickaitės vyras!

Vytautas Graičiūnas baigė Armour Institute of Technology (vėliau pervadintas į Illinois Institute of Technology) mašinų technologijos bakalauro laipsniu. Įvairiose firmose dirbo vadybos patarėju, rašė straipsnius, propagavo vadybos teorijas, tokias kaip „Span of Control“. Tuo metu prasidėjo susidomėjimas vadyba. Kauno universitete jis išugdė ištisą vadybininkų kartą.

1924 m. Vytautas Andrius Graičiūnas vedė Unę Babickaitę. Jų darbai juos dažnai skyrė. Unė siekė artistės karjeros. Įvairiais laikais, dažnai ne kartu, jie gyveno JAV, Prancūzijoje, Anglijoje ir Lietuvoje. Todėl susikaupė daug laišku tarp jų ir kitų žymių žmonių. Pajunti to laikotarpio žmonių galvoseną ir kaip šiandien yra daug panašumų su anais laikais.

Knygoje atskleidžiamas jų geraširdiškumas. „Užgriūva okupacijos, kyla grėsmė laisvei ir net gyvasčiai. Bet Graičiūnai tebesilaiko įsipareigo-

jimo daryti gera žmonėms, nuolat veikti savo kraštui... Unė globojo brolio Vytauto vaikus, rūpinosi sergančiu poetu Balmontu, slaugė mirties patalę prelatą Dambrauską, šelpė susirgusį džiova skulptorių Vytautą Košubą. Po karo, net grįžusi iš Gulago, rūpinosi Panevėžyje mirštančiu leksikografu Antanu Leliu“, knygos Unė Babickaitė-Graičiūnienė „Laiškai, Amžininkų atsiminimai“ įvade rašo Linas Broga.

Vytautas A. Graičiūnas žuvo Sibire. Knygoje sukaupiti laiškai nuo 1913 m. iki 1961 m. Unė susirašinėjo su Žemaitė, Petru ir Agota Babickais, Vytautu Andriumi Graičiūnu, Mykolu Vaitkumi, Baliu Sruoga, Vincu Mykolaičiu-Putinu, Paulium Galau-ne, J. Merkiu, Adomu Jakštu-Dambrausku, Juozu Eretu, Juozu Tysliava, Kaziu Varneliu, Viktoru Petra- vičium, Vytautu Alantu, Vytautu Košuba, Gintra Nariene, Algimantu Zoluba ir daugeliu kitų žymių asme- nybių. Unė Babickaitė „Žvaigždės duktė“ buvo jautri, bet ryžtinga asmenybė, aktorė, kultūros veikėja.

... Atsitiktinai į rankas pakliuvo partizano Adolfo Ramanausko (Vana- go) knyga „Daugel krito sūnų...“ 1952 m. vasario 16 d. Ramanauskas rašė: „Šią dalį prisiminimų iš kovos dėl laisvės laikotarpio skiriu savo mažytei dukrelei Aukseitei, kurios irgi ieško okupantas, kuri šiandien alksta, vargsta, žiaurios budelio ran- kos atplėsta nuo tėvelio ir mamytės...“ Jis viliasi, kad jei jų gyvybė bus paaugota už Tėvynę, Aukseitė neliks apleista ir jai bus galimybė mokytis ir dirbti demokratinėje Lietuvoje.

Auksė Ramanauskaitė-Skokaus- kienė 1991 metais išleido savo tėvelio knygą. Joje Ramanauskas gana deta- liai aprašo kur, ką ir su kuo partizanų būdamas veikė iki 1948 metų pradžios. Ramanauskas gimė 1918 m. Amerikoje, 1921 m. su tėvais grįžo į Lietuvą. Knygoje neslepia, kad partizanų gretose pasitaikė visokių žmonių, nors dauguma neišpasakytai mylėjo Lietuvą. Rankraštis (pirma ir antra dalis) buvo saugomas Puniuje nuo 1953 m. iki 1989 m. Trečia dalis buvo paslėpta ir išsaugota Alytuje nuo 1956 iki 1988 metų. Aukse Ramanauskaitė labai įskaudino „1989 metais Kauno tremtinių sąjungos narės B. Nedzinskienės ir šiai sąjun- gai atstovaujančių V. Gylis ir P. Ja- ruševičiaus elgesys. Jie neteisėtai pa- sinaudojo rankraščio pirmą ir antra dalimi, padaugino rotoprintu ir par- davinėjo po 20–25 rublius už egzem- pliarių... Trečią rankraščio dalį irgi neteisėtai savinasi Vygandas Ba- jerčius... Taip pat, neturint jokios juridinės ar moralinės teisės, nei mūsų įgaliojimų, buvo bandyta šiuos atsiminimus išleisti užsienyje...“ Vana- go duktė išleido knygą, kad at- gimstančios Lietuvos jaunimas su- prastų „jog lietuvių tauta niekad nesitaikstė su okupantais, kovojo ir kovos dėl savo laisvės ir nepriklau- somybės“...

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Lietuviai istorinėse Amerikos kronikose

„Chronickling America“ svetainėje galima atlikti paiešką 1900–1910 JAV leistų laikraščių puslapiuose. Šauni galimybė ieškoti juose pas- kelbtų istorijų apie lietuvių ar pra-ėjusio amžiaus pradžioje į Ameriką emigravusio prosenelio pavardės.

Paryškinti žodžio ar frazės paieškos rezultatai rodomi laikraščių

puslapių nuotraukose (jas galima išsididinti ir parsisiųsti), PDF failuose ar optinės teksto atpažinimo pro-gramos aptiktame teksto fragmente.

Belieka tik laukti, kada perio- dininių leidinių skeneriai ir OCR pro-gramos ims darbuotis Lietuvos bib- liotekose...

Balsas.lt

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Auksė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalčius darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS
STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

...ĮVAIRŲS...

* Energinga moteris, turinti patirties, atliekanti masažą, vairuojanti, ieško kom-panjonės darbo. Gali gyventi kartu. Tel. 630-518-1072.

* Moteris prižiūri vaikus savo namuose Orland Park rajone. Tel. 773-704-3755.

* Moteris ieško darbo senelių priežiūroje su grįžimu namo. Tel. 708-691-8650.

* Ieškau kambariokės kartu nuomo- tis 2 miegamųjų butą Lemonte. Tel. 708-228-8003.

Muzika – mano meilė

Pokalbis su nauja Lietuvos Vyčių choro vadove Aušra Bužėnaite

Jauna mergina, daugeliui pažįstama iš „Gabijos“ kolektyvo koncertų, **Aušra Bužėnaite** neseniai tapo Vyčių choro vadove. UIC universiteto studentė, dar vidurinėje mokykloje grojo mokyklos orkestre pianinu ir klarnetu. Ne tik tos mokyklos mokiniams, bet ir orkestro vadovui buvo didžiulė naujiena kanklės, kurias Aušra „įvedė“ į mokyklos orkestrą. Ji aranžavo melodiją ir pritaikė arfos partiją kanklėms, tuo nustebindama orkestro vadovą.

Daugiau nei dešimt metų lankiusi privačias muzikos pamokas, ilgus metus dainavusi Lietuvos Vyčių chore, grojusi „Gabijos“ ansamblyje, ji gavo gerą muzikinį paruošimą.

– **Aušra, ar Tu kada nors jau-
tei, kad, galbūt, reikės perimti
iš Fausto Stroliaus vadovavimą
Lietuvos Vyčių (Knights of Lit-
huania) chorui?**

– Prieš keletą metų Faustas Strolia Vyčių chorui vadovauti buvo pakvietęs muzikę Almą Preisaitienę. Po kiek laiko ji iš šių pareigų pasitraukė ir vadovavimą vėl perėmė maestro. Gal prieš porą metų, vienos repetacijos metu maestro F. Strolia prakalbo apie tai, kad jam jau reikia trauktis iš choro vadovo pareigų. „Gal atsiras, kas galėtų perimti iš manęs tą darbą“, – garsiai samprotavo jis. Visi choro nariai sužiuojo į mane. Šiais metais F. Strolia atsisveikino su Vyčiais. Robert Marti, Vyčių pirmininkas priėjo prie manęs ir sako:

– Aušra, ar negalvoji būti choro vadove?

Man sutikus, R. Martin nusišypsojo ir pasakė:

– Mes pasakysime choristams, kad tu sutinki.

F. Stroliai atsistatydinus, oficialiai tapau Vyčių choro vadove. Buvo patenkintas ir maestro F. Strolia, savo atsisveikinimo su choru kalboje pa-juokavęs, jog aš nesugadina „hippy“.

– **O kaip Tu pati jautiesi, ar tikrai t esi „nesugadinta“, „hippy“?**

– Tikriausiai, ne. Aš laikausi lietuviškos bendruomenės, labai daug laiko praleidžiu joje, daug dirbu, muzikuju, tad „hippy“ nebelineka laiko.

– **Kada pradėjai dainuoti Vyčių chore?**

– Dar būdama mokyklės mokytoja dainavau, – juokiasi Aušra. Mano tėveliai Virginija ir Rimantas Bužėnai jau daug metų dainuoja šiame chore. Dainavo Vyčiuose ir mano močiutė Margarita Narvaišienė. Man muzika – visas gyvenimas. Neįsivaizduoju savo gyvenimo be muzikos.

– **O kokia muzika Tau pačiai labiausiai patinka?**

– Man patinka senovinė muzika, svajojau prikelti skambėjimui senovines giesmes. O neseniai „atradau“ M. K. Čiurlionį. Tai dieviška, kažkas nepaprasto!

– **Ar nesunku dirbti su vyresniais žmonėmis?**

– Visiškai ne. Meluoju, truputį meluoju (juokiasi). Aš dirbu ir su vaikais, turiu jų arti 50. Su jais man lengviau. Jie labiau manęs klausia. O vyresni – jei tik aš dirbu, sakykim, su altais, tai kiti kalbasi tarpusavyje, neklausia, ką sakau altais. Bet aš juos suprantu, jie susitinka kartą per savaitę, tai nori išsikalbėti. Vyčių choras jiems yra gyvenimas, jie čia iš-

Aušra Bužėnaite improvizuoja Gintaro Jociaus ir Rolando Kiaulevičiaus parodymas atidaryme. Aušrai muzikuoti padeda Nojus Aušra.

Laimos Apanavičienės nuotr.

laiko lietuvių, nors jau daugelis nekalba lietuviškai. Tad ir pasibaigus repeticijoms mes nebėgame namo, aptariame įvairiausias lietuviškos klausimus, pasidaliname įvairiausiomis mintimis, pasisakome, kas ką skaitėme, ką girdėjome. Chore mokomės ne tik dainuoti, stengiamės išlaikyti lietuvišką kultūrą, tradicijas. Tad repeticijos visiems yra ne tik dainavimas, bet ir pabendravimas.

– **O ar jie negalvoja, kad Tu per jauna?**

– Ne, negalvoja. Jie įpratę mane matyti, tačiau aš neleidžiu jiems blaškytis. Repetacija – rimtas darbas ir nesvarbu, ar jaunas vadovas, ar vyresnis, jei susirinkome dirbti, mes turime dirbti. Jei per daug kalba, aš paprašau tylos, ir jie manęs klausia, už ką aš jiems esu dėkinga. Jeigu tu žinai, ką darai ir rimtai žiūri į darbą, man atrodo, amžius neturi reikšmės. Noriu tikėti, kad mano amžius jiems nesvarbu.

– **O kiek choristų dainuoja chore?**

– Tenka apgailestauti, kad tikrai nedaug. Choro jėgos senka, ypač trūksta vyrų. Vyrų, ateikit! (juokiasi). Kviečiame visus norinčius, nesvarbu, ar jie priklauso Vyčių organizacijai ar ne, ar kalba lietuviškai, ar ne – ateikite į Vyčių chorą. F. Strolia taip išmokė choristus skaityti lietuvišką tekstą, jog jiems dainuojant, negalėdavai net įtarti, kad kai kurie jų nekalba lietuviškai.

Priimsime ir jaunesnius žmones, net jaunos tėvelius su jų atžalomis. Visi esate laukiami.

– **Kur vyksta Jūsų repeticijos?**

– Repetacijos kol kas vyksta seselių kazimieriečių motiniškajame name, tačiau aš galvoju kreiptis į Jaunimo centrą, kad galėtume ten repetuoti. Žmonėms bus patogiau atvažiuoti, bus kur pasistatyti automobilius.

– **Koks Jūsų repertuaras. Ar atliekate tik lietuviškus kūrinius?**

– Daugiausia dainuojame lietuvišką repertuarą, tačiau, pvz., giesmes dainuojame ir lotynų kalba. Pora kūrinių atliekame angliškai.

– **Kaip pasirenki repertuarą?**

– Repertuarą parenku pati, atsižvelgdama į choristų galimybes. Esu labai dėkinga F. Stroliai, kad jis mialai atsako į visus mano klausimus, padeda man kiek tik gali. Aš jį galiu kreiptis bet kada. Turiu surinkusi nemažai muzikos kūrinių namuose.

Ruošiuosi eiti į Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) Muzikos archyvą, kur noriu peržiūrėti, ką jie turi. Gal ką galėsiu pritaikyti ir mūsų chorui. Žaviuosi ir maestro F. Stroliaus kūryba.

– **Ar gali jūsų choras dainuoti sudėtingesnį repertuarą?**

– Esu įsitikinusi – taip. Choras galėtų dainuoti ir sunkesnius kūrinius, tačiau neturime tiek daug balsų. Tas taip pat varžo repertuaro pasirinkimą. Jeigu dainoje stipri vyrų partija, o mes tokių dainininkų neturime, vargu, ar galėtume pasirinkti tokią dainą. Kartais pačiai tenka aranžuoti kai kurias dainas. Mielai imuosi šio darbo. Tą darydavo ir F. Strolia.

Jūs neįsivaizduojate, kaip gerai aranžuoja maestro! Aš daug išmokau iš jo.

– **O ką Tu pasiėmei iš Fausto Stroliaus be aranžavimo?**

– Maestro labai kuklus žmogus, nekeliantis savęs ant pjedestalo. Per tiek metų praleistų su Vyčiais aš gerai mačiau, kaip jis dirbo. Man visada jis buvo pavyzdžiu, tad dirbdama su choru aš kai kur tiesiog seku F. Strolia. Kartais man atrodo, kad šalia savo jausmo aranžuodama dainas aš įdedu ir kažką Stroliaus. Man patikdavo, kaip jis dirbo, laikau jį nuostabi savo mokytoju ir dėkoju, kad jį sutikau savo muzikiniame kelyje.

– **Tu labai jauna, ar nepabūgai, kad bus neįdomu su choru dirbti?**

– Man darbas su Vyčių choru – malonumas. Aš čia sukiojuosi nuo mažumės, daug metų pati jame dainavau, pažįstu visus dainininkus, o ir jie mane pažįsta. Man gražus tas jų noras išlaikyti lietuviškas tradicijas. Nors kai kurie jų jau nekalba lietuviškai, bet širdyje jie save laiko lietuvišiais. Tad man malonu ne tik jiems padėti tą lietuvių išlaikyti, bet ir kartu su jais dainuoti.

Negaliu gyventi be muzikos. Muzika – mano meilė. Kai grįžtu pavargusi iš darbo ir atsisėdu prie pianino – dingsta visas nuovargis.

Mano muzikos studijos dar nesi- baigė. Aš nelankiau muzikos teorijos pamokų, bet labai tuo domiuosi, tad daug mokausi savarankiškai.

– **Ačiū už pokalbį ir sėkmės Tau vadovaujant Vyčių chorui.**

Kalbėjosi Laima Apanavičienė

Spektaklis Brighton Park bažnyčioje

Šeštadienį, rugsėjo 1 d.,

būsime neeilinio įvykio liudininkais – spektaklis bažnyčioje.

Trys vyrai iš Lietuvos, atvykę susitikti su Čikagos lietuvių, neieško pigaus populiarumo, o trokšta bent kelioms akimirkoms nuskaidrinti mūsų slejais didžiu dvasingumu – žmogaus pasiaukojimo didybe.

Režisierius Arvydas Lebellūnas (kairėje) ir aktorius Henrikas Savickis pasirodymo Balze-ko lietuvių kultūros muziejuje metu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Projekto įkvėpėjas ir globėjas kunigas Saulius Juozaitis, režisierius Arvydas Lebellūnas ir aktorius Henrikas Savickis atvežė į JAV monospektaklį.

Maloniai visus kviečiame į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Brighton Park bažnyčią šeštadienį, rugsėjo 1 d., 6 val. v. pasižiūrėti vieno veiksmo monodramos „Tiklu visaapimančia Tavo melle“, sukurtos pagal Aldyth Morris pjesę „Damien“.

Įėjimas 10 dol.

ALEKSANDRĄ KARALIŪNĄ IŠLYDINT

Per vieną mėnesį Čikagoje netekome keturių skautininkų: Vytauto Mikūno, Liudo Ramanausko, Zuzanos Juškevičienės ir Aleksandro Karaliūno. Skaudu.

Lietuviškoje skautybėje susitike, kartu dirbome, kartu džiaugėmės, kartu liūdėjome. O tas džiaugsmas ir liūdesys būna dvigubas, kai skautas skautui yra brolis, o savo artimui – draugas.

Rugpjūčio 18 d. į Šv. Kazimiero lietuvių kapines palydėjome vyresnį skautininką, filisterį Aleksą Karaliūną.

Gimęs 1922 m. Dzūkijoje, Aleksas nuo jaunystės atsiliepė į pašaukimą Dievui, Tėvynei ir Artimui. Mokėsi „Žiburio“ gimnazijoje Lazdijuose, 1934 m. įstojo į skautus, o po trejų metų jau vadovavo „Vytauto“ draugovei. Lietuvių skautų įkūrėjas Petras Jurgėla knygoje „Lietuviškoji skautija“ rašo, kad Aleksas Karaliūnas, Lietuvai atgavus Vilnių, 1939 m. su draugais surengė vakaronę, surinko daug knygų ir pasiuntė jas mokyklai Vilniaus krašte. 1940 m. Aleksas vadovavo pasipriešinimui prieš okupantus rusus, draudžiant giedoti Tautos himną, buvo suimtas ir žiauriai tardomas, išmušti dantys.

1942 m. dviejų jaunuolių – Aleksa Karaliūno ir Elenos-Alės Reutaitės – keliai susiejo į vieną. Tvirta, dora, darbšti pora, palaiminta Rimantu, Algimantu, Živile ir Rūta, vaikaičiais ir provaikaičiais.

Po Antrojo pasaulinio karo Karaliūnai Vokietijoje gyveno Hanau, Aleksas studijavo Darmstadt universitete, įstojo į Akademinių skautų sąjungą. Dirbo elektros inžinieriumi. Čikagoje didesnę laiko dalį dirbo „Clearing Mashine corp.“, turėjo aukštas pareigas.

Alekso ir Alės Karaliūnų vaikai baigė aukštuosius mokslus, visi nuo mažens, kaip ir jų tėvai, yra lietuviai skautai, Akademinių skautų sąjungos nariai, jaunimo vadovai.

Aleksas daugiau nei 30 metų ėjo įvairias pareigas Lietuvių skautų sąjungos vadovybėje. Buvo Tarybos nariu, Jamboree fondo vedėju, Vidurio rajono atstovu, Sąjungos kontrolės komisijos pirmininku. Kai skaučių „Aušros Vartų“ tuntui Čikagoje vadovavo Regina Kučienė, o tėvų komitetų pirmininku-tėvūnu buvo Aleksas Karaliūnas, jie 1967 m. Rako stovyklavietėje, Michigan valstijoje, pastatė skautams didelę virtuvę, valgyklą – „Aušros Vartų menę“ bei kitus pastatus, kuriais dar ir dabar skautai naudojami.

Abu Karaliūnai – Aleksas ir Alė visomis jėgomis dirbo Pasaulio lietuvių centro, Lemont, gerovei, jį įrengiant, išlaikant. Sekmadieniais Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje sėdėdavo jie pačioje paskutinėje eilėje. Kodėl? Pareiga. Šv. Mišioms pasibaigus, tuoj skubėdavo į salę, į darbą stoti už vaišių stalo ir priimti gausius lankytojus. Prieš kiek metų nugirdau Alę sakant: „Kunige Zaremba, pasimelsk padauginimo, šiandien galim pritrūkti pyragaičių...“

Aleksą išlydint, šv. Mišių metu Pal. Jurgio Matulaičio misijos koply-

Aleksandras Karaliūnas

čioje kun. Antanas Saulaitis, SJ skaitė iš Evangelijos:

„Palaiminti romieji:

jie paveldės žemę.

Palaiminti gailestingieji:

jie susilauks gailestingumo.

Palaiminti tyraširdžiai:

jie regės Dievą...“

Viskas tinka Aleksui Karaliūnui. Niekad negirdėjome jo giriantis, didžiuojantis, kitiems „pamokslaujant“. Jis tik švytėjo begaline meile savo šeimai ir nenuilstamai dirbo kitų gerovei. Ir žinias apie jį teko rinkti iš knygų ir archyvų, o gyvu žodžiu išgirdome iš jo bendradarbių.

Šermenų koplyčioje, Lemont, prie Alekso karsto buvo atremta jo skauto vyčio lazda, Korp! Vytis kepurė, ant stalelio padėtas Popiežiaus Jono Pauliaus II Apaštališkasis palaiminimas Elenos ir Aleksandro Karaliūnų 50-ųjų vedybų sukakties proga, kuri sukako 1992 m. sausio 21 d.

Karaliūnų sūnus Rimantas, dukros Živilė ir Rūta jautriai papasakojo apie savo mielą Tėvelį, dėkojo visiems kartu esantiems. Anūkių vardu atsisveikino dukraitė Louisa. Vydūno fondo vardu kalbėjo fondo tarybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas, Akademinių skautų sąjungos – Danguolės Bielskienės, buvęs „Pasaulio lietuvių“ redaktorius Bronius Nainys, „Sietuvos“ draugovės draugininkė Birutė Vindašienė, Pasaulio lietuvių centro tarybos, valdybos ir narių vardu – Kęstutis Ječius, PLC Renginių komiteto pirmininkė Vita Girdvainienė, Lietuvių Bendruomenės atstovė Aušrelė Sakalaitė, raštu – jūrų skaučių „Nerijos“ tuntas Čikagoje ir Lietuviškosios skautybės fondo pirmininkas Petras Molis iš Boston. Iš jų visų išgirdome, kiek daug lietuviškai visuomenei yra save atidavę Aleksas ir Alė Karaliūnai.

Dar ilgai minėsime Alekso gerus darbus, dabar su meile apkabiname jo brangią šeimą. Visi, kurie buvome paliesti jų gerumu, esame dėkingi.

Alė Namikienė

A † A ZUZANAI JUŠKEVIČIENEI

mirus, jos dukrai, žentui, anūkams ir proanūkiams reikiame širdingą užuojautą.

*Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos
Čikagos skyrius*

2007 m. sausio–liepos mėn., pagerbdami mirusiųjų atminimą,
„LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukoko:

a.a. Broniaus Jančio atm.: Daiva V. Karuza — \$25;

a.a. Jurinos Rugienius atm.: Anthony ir Michele Racka — \$25;

a.a. Laimutės Antanėlis atm.: Brenda Pedersen, Jim Bartlett, Jim Lamoureux, Frank Klusmire, Tony Driscoll, Rick Detmer, Pat Heliger, Lori Kastrick, Virginia Inglis, Julie Frederick, Imelda ir Louis Foral, Gediminas Murauskas, Ed ir Carol Nicola, Angelica Carl, Vitalis ir Sonia Gaidelis, Danguolė Antanėlis, Marjorie Wheeler, Pat Whitlock — \$765;

a.a. Bronės Venckienės atm.: Tanya ir Michael Dorff — \$50;

a.a. Klaus Pintsch atm.: Rimas ir Jone Vaičaitis — \$50;

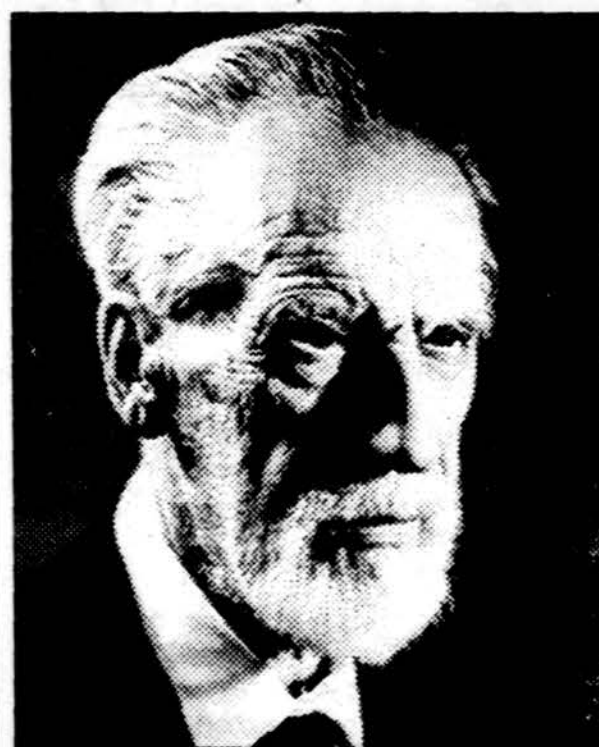
a.a. Alfonso Gudausko atm.: Gudauskų, Hagreen, Adelės ir Petro Striupaičių šeimos (\$750), James ir Agnes Blaney. Iš viso — \$775;

a.a. Anelės Keblerienės atm.: Genė Wright — \$300.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams.

„Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

Atidaromas memorialinis kambarys Mykolui Biržiškai

Mykolas Biržiška
(1882–1962)

Signatarų namuose Vilniuje šią dieną, rugpjūčio 22 dieną, atidaromas memorialinis kambarys Vasario 16-osios nepriklausomybės akto signatarui, politikos ir visuomenės veikėjui, publicistui bei kultūros istorikui Mykolui Biržiškai.

Specialus kambarys profesorui atidaromas 125-ųjų gimimo metinių sukakties proga.

Signataro asmeninius daiktus Lietuvos nacionaliniam muziejui perdavė profesorius vaikaičiai, gyvenantys JAV. Į Lietuvą atkeliavo M. Biržiškos baldai, knygos, asmeniniai rankraščiai, brolio Vaclovo Biržiškos – žymaus teisininko ir kultūros veikėjo – rankraščiai.

Memorialiniame kambaryje numatoma eksponuoti M. Biržiškos pomirtines rankas ir veido kaukes iš bronzos, kurios buvo išlietos vaikiaičių užsakymu.

Profesorius M. Biržiška – išskirtinė lietuvių mokslo, kultūros ir poli-

tikos asmenybė: jis buvo Vasario 16-osios akto signataras, Lietuvos Tarybos narys, 1915–1922 metais vadovavo Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijai, 1926–1927 metais buvo Kauno, o 1940–1944 metais – Vilniaus universitetų rektorius.

Į modernią Vilniaus lietuvių ir lenkų spaudą bei publicistiką M. Biržiška diegė senas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) kultūrinės tolerancijos tradicijas, nuo 1905-ųjų iki 1922 metų M. Biržiška periodikoje paskelbė apie 2 tūkst. publikacijų lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis. M. Biržiška taip pat yra paskelbęs daugiau nei 8 tūkst. mokslo straipsnių, kurie apėmė literatūros, kultūros istorijos bei folkloristikos sritis.

Vilniaus kraštą okupavus lenkams, profesorius buvo išstremtas kaip nepageidaujamas lietuvių veikėjas, todėl persikėlė į Kauną. Gyvendamas Kaune, M. Biržiška nuolat rūpinosi Vilniaus reikalais, buvo išrinktas Vilniui vaduoti sąjungos Centro komiteto pirmininku, jo butas tapo Centro komiteto būstine.

1940 metais Vilnių perėmus iš sovietų, Vilniaus universiteto taryba M. Biržišką išrinko rektoriumi. 1944 metais signataras išvyko iš Lietuvos, 1949-aisiais pasitraukė į JAV.

Nei amžius, nei sudėtingos gyvenimo sąlygos neužgožė profesoriaus visuomeniškumo: jis išitraukė į Los Angeles lietuvių visuomeninį gyvenimą, buvo Lituanistikos instituto Čikagoje narys, kartu su kitais prisidėjo prie brolio Vaclovo redaguojamos „Lietuvių enciklopedijos“ leidimo.

Signataras mirė Los Angeles savo gimimo dieną – rugpjūčio 24-ąją – sulaukęs 80 metų.

Pagal BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Čikagos ir apylinkių tautiečius** „Draugas“ kviečia į metinį vėjus pokylį, kuris įvyks spalio 6 d., šeštadienį, 6 val. v. Willowbrook pokylių salėje. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūzga. Meninę programą atliks Boston vyrų sekstetas. Po šaunios vakarienės – šokiai. Bilietus į pokylį prašome įsigyti iš anksto „Draugo“ administracijoje.

♦ **Pasaulio lietuvių centro sodelyje** sekmadienį, rugpjūčio 26 d., 12 val. p. p. vyks tradicinė gegužinė. Šventės metu bus prekiaujama lietuviškais užkandžiais ir šaltu alumi. Visi nuoširdžiai kviečiami atvykti pabendrauti, pasiklausti lietuviškos muzikos, pašokti bei išbandyti laimę loterijoje.

♦ **Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“** rudens lėšų telkimo „Dėliaus pietūs“ bus rengiami sekmadienį, rugsėjo 30 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Pradžią 12:30 val. p. p. Vietas prie stalų galima užsisakyti tel. 708-301-5881 (Nijolė Nausėdienė).

♦ **Spalio 7 d., 12:30 val. po šv. Mišių** Lemont, Lietuvių dailės muziejuje įvyks rašytojo, humoristo Antano Gustaičio minėjimas. Paskaitą apie A. Gustaitį

skaitys Kauno Maironio muziejaus darbuotoja Virginija Paplauskienė, o eiles skaitys aktorius ir režisierius iš Los Angeles Algimantas Žemaitaitis. Rengia „Margutis II“.

♦ **Lapkričio 4 d., sekmadienį**, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, įvyks literatūros popietė su punskiete rašytoja Birute Jonuškaite, kuri šiuo metu gyvena Lietuvoje. Rengia „Margutis II“.

IŠ ARTI IR TOLL...

♦ **Sekmadienį, rugsėjo 9 d., 12:15 val. p. p.** parapijos salėje kun. A. Babonui bus ruošiami pagerbimas ir pietūs. Auka – 20 dol. asmeniui. Svečiai gali registruotis pas Reginą Juškaitę-Švobienę tel. 248-547-2859 vakarais, arba pas Mykolą Abarių Dievo Apvaizdos parapijoje arba tel. 734-462-2458. Gimtadienio proga klebonui kun. A. Babonui bus įteikta sveikimo knyga. Asmenys ar organizacijos, norinčios pasveikinti sukaustuvininką, gali atsiųsti sveikinimus adresu: Regina Juškaitė-Švobienė, 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071 arba Mykolas Abarių, 38601 Tuscan Ct., Livonia, MI 48154. Prašome užsiregistruoti iki rugsėjo 4 d.

JAV lituanistinėse mokyklose

Rugsėjo 8 d., šeštadienį, prasideda naujieji mokslo metai Čikagos lituanistinėje mokykloje (CLM). 9 val. r. šv. Mišias aukos mokyklos kapelionas kun. A. Gražulis, SJ. Po Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks iškilmingas mokslo metų atidarymas. Po jų – pamokos iki 1 val. p. p. Kviečiame visus. CLM reikalingas 5 skyriaus mokytojas. Kreiptis į mokyklos direktorę Jūratę Dovilienę: jurate123@yahoo.com

Detroit apylinkės tėvėlių ir mokinių dėmesiiui. „Žiburio“ lituanistinės mokyklos vedėja Vida Pekorienė praneša, kad naujų mokslo metų atidarymas įvyks šeštadienį, rugsėjo 8 d., 9 val. r. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centro salėje. Tėveliai maloniai kviečiami dalyvauti. Po to mokiniai ir mokytojai eis į klases. Pamokos baigsis 1 val. p. p. Laukiame sugrįžtant visų buvusių mokinių. Taip pat kviečiame naujus mokinius nuo 3 iki 13 metų užsiregistruoti tel. 734-367-9979 (Vida Pekorienė).

Sekmadienį, rugsėjo 16 d., bus Dievo Apvaizdos parapijos gegužinė. „Žiburio“ mokykla surengs loteriją. Jei kas norėtų padovanoti laimėjimų loterijai, prašom juos atvežti pirmą mokslo metų dieną į mokyklą. Būsime dėkingi. Iki pasimatymo „Žiburio“ mokykloje.

Lemont Maironio lituanistinei mokyklai reikalinga tautinių šokių mokytoja/as 2007-2008 mokslo metams. Kandidatas turi turėti dokumentus legaliai gyventi Amerikoje. Mokslo metų pradžia – rugsėjo 8 d. Smulkesnė informacija tel. 708-422-3556 (Violeta Fabianovich).

Kviečiame registruoti vaikus į **Philadelphia apylinkių V. Krėvės lituanistinę mokyklą** 2007-2008 mokslo metams. Mokykloje veikia darželis, 1-8 klasės, angliškai kalbančiųjų klasė ir jaunimo meno studija. Prašome kreiptis į mokyklos vedėją J. Vrubliauskienę tel. 215-964-0499; el. paštas: vrubliauskiene@yahoo.com.

Atveskite savo vaikučius į **Pipirų ratelį**! Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais gali praleisti keletą valandėlių lietuviškoje aplinkoje, kur vaikai dainuos, žais, darys rankdarbius ir pietaus. Rudens semestras prasideda 2007 m. rugsėjo 10 d. Kviečiame 18 mėnesių – 4 metų amžiaus vaikus. Lankymo dienos (dienas galite pasirinkti) – pirmadieniais, antradieniais arba penktadieniais nuo 9:30 v. r. iki 11:30 v. r. Siūlome vieną popietinę klasę trečiadieniais nuo 11:30 val. r. iki 1:30 val. p. p. **Pipirų ratelis įsikūręs Lemont**, Pasaulio lietuvių centre. Norintys užsiregistruoti, kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis tel. 312-621-4824. Registracija – iki rugsėjo mėn. pabaigos.

Washington, DC Kristijono Donelaičio mokykla kviečia visus, norinčius mokytis lietuvių kalbos, registruotis 2007-2008 mokslo metams. Taip pat K. Donelaičio mokykla ieško mokytojų dirbti su ikimokyklinio amžiaus vaikais (3-4 m.), pirmą ir antrąją klases. Taip pat ieškome dailės ir muzikos mokytojų. Dėl papildomos informacijos rašykite el. paštu adresu:

Devyniasdešimt metų garbingo jubiliejaus proga sveikiname Lietuvių Katalikų spaudos draugijos

garbės pirmininką
dr. PETRĄ KISIELIŲ

kaip nepailstantį geradarį,
mūsų visuomenės daugelio darbų ašį.
Visada liekame dėkingi Jam už ištvermę išlaikyti
sveiką lietuviybę išeivijoje.

Lietuvių Katalikų spaudos draugijos taryba
Draugo fondo taryba

Dainuojamosios poezijos vakaras Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

Šeštadienį, rugpjūčio 18 d., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje įvyko dainuojamosios poezijos vakaras. Kaunietis aktorius Henrikas Savickis skaitė J. Strielkūno, J. Marcinkevičiaus, H. Radausko ir savo eiles, pritarėdamas gitara dainavo balades.

Režisierius Arvydas Lebeliūnas susirinkusiems trumpai papasakojo apie A. Morris pjesės „Damien“, pastatymą, kurį kauniečiai ruošiasi parodyti Amerikos lietuviams.

Svečius pristatė šio projekto autorius kunigas Saulius Juozaitis.

Po spektaklio iš kairės: Balzeko lietuvių kultūros muziejaus darbuotoja Rita Janz, aktorius Henrikas Savickis, projekto koordinatore Eglė Juozaitytė, režisierius Arvydas Lebeliūnas ir projekto vadovas kunigas Saulius Juozaitis.

Vytas Bakunas iš Hiram, OH užsisakė „Draugą“ pirmąją klase ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Eugene Stonikas iš Flossmoor, IL pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

Stasys Žukauskas, gyvenantis Chicago, IL, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir paaukojo mums 50 dol. Esame labai dėkingi.

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v. r. iki 5 v. p. p.
Šeštad. 8:30 v. r. iki 12:30 v. p. p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500